

OŠ ZORKE SEVER, POPOVAČA
Šk. god. 2024./2025.

KRITERIJI PRAĆENJA I OCJENJIVANJA
(prema Kurikulima nastavnih predmeta)

1. razred osnovne škole

**UČITELJICE: Martina Ćorković (matična škola), Ivana Osrečak (PŠ Voloder), Ivana Antić (PŠ Gornja Gračenica),
Gordana Rebić (PŠ Donja Gračenica), Marina Tomaić (PŠ Osekovo)**

Postotna skala za ocjenjivanje pisanih provjera:

POSTOTAK	Ocjena
0 % – 49 %	nedovoljan (1)
50 % - 59 %	dovoljan (2)
60 % - 79 %	dobar (3)
80 % - 90 %	vrlo dobar (4)
91 % - 100 %	odličan (5)

NASTAVNI PREDMET: HRVATSKI JEZIK

Sastavnice vrednovanja u predmetu Hrvatski jezik su:

- ✓ hrvatski jezik i komunikacija
- ✓ književnost i stvaralaštvo
- ✓ kultura i mediji.

Sadržaj vrednovanja u nastavnom predmetu su:

- razgovor, pitanja i odgovori (usmeni odgovori)
- rješavanje zadataka pisane provjere znanja
- rješavanje problemskih zadataka
- tumačenje grafičkih organizatora znanja i/ili tablično/grafički prikazanih rezultata znanstvenih istraživanja
- izvedba pokusa ili istraživanja prema pisanom protokolu
- obrazloženje izvedenog pokusa ili istraživanja
- izrada izvješća o provedenom istraživanju prema unaprijed utvrđenim kriterijima
- izrada konceptualnih i/ili umnih mapa, križaljki, pitalica, rebusa, kvizova, stripova, infografika prema unaprijed utvrđenim kriterijima
- pisanje sastavka na određenu temu prema unaprijed zadanim smjernicama i utvrđenim kriterijima
- izrada plakata, prezentacija, seminara prema unaprijed utvrđenim kriterijima.

Oblici vrednovanja naučenog su:

- usmene provjere, pisane provjere zadacima zatvorenoga i /ili otvorenog tipa;
- predstavljanja ili izvedbe: govorni i razgovorni oblici,
- praktični radovi, projekti; učeničke mape i sl.

Tekst u kurzivu je u cijelosti preuzet iz Kurikuluma za Hrvatski jezik.

SASTAVNICA/ELEMENT VREDNOVANJA: HRVATSKI JEZIK I KOMUNIKACIJA

ISHOD: OŠ HJ A. 1. 1. Učenik razgovara i govori u skladu s jezičnim razvojem izražavajući svoje potrebe, misli i osjećaje.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
razgovara u skladu sa svojim interesima i potrebama;	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>razgovara u skladu sa svojim interesima i potrebama</i> “ po zadanim elementima.	Djelomično razgovara u skladu sa svojim interesima i potrebama.	Razgovara u skladu sa svojim interesima i potrebama uz poticaj i dodatna pitanja.	Samostalno oblikuje razgovor u skladu sa svojim interesima i potrebama uz manji poticaj.	Samostalno i bez poticaja razgovara u skladu sa svojim interesima i potrebama te primjenjuje pravilnu jezičnu intonaciju.
postavlja jednostavna pitanja;	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>postavlja jednostavna pitanja</i> “ po zadanim elementima.	Postavlja jednostavna pitanja uz stalni poticaj.	Postavlja jednostavna pitanja i primjenjuje upitne riječi.	Postavlja jednostavna pitanja koja uz poticaj proširuje i pravilno koristi upitne riječi.	Pravilno formulira upitne rečenice bez poticaja i pomoći, upitne riječi koristi jezično ispravno i u duhu jezika govorenja.
odgovara cjelovitom rečenicom;	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>odgovara cjelovitom rečenicom</i> “ po zadanim elementima.	Na postavljena pitanja odgovara kratkom, gramatički nepravilnom i nepotpunom rečenicom.	Odgovara na postavljena pitanja kratkim rečenicama.	U većoj mjeri potpuno odgovara na postavljena pitanja cjelovitom rečenicom čineći manje greške.	U potpunosti odgovara na postavljena pitanja cjelovitom rečenicom koju produbljuje i proširuje.
upotrebljava riječi: molim, hvala, oprosti, izvoli;	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>upotrebljava riječi: molim, hvala, oprosti, izvoli</i> “ po zadanim elementima.	Upotrebljava riječi: molim, hvala, oprosti i izvoli ne shvaćajući njihovo značenje u aktivnosti govorenja.	Upotrebljava riječi: molim, hvala, oprosti i izvoli bez dodatnog konteksta.	Upotrebljava riječi: molim, hvala, oprosti i izvoli uz kraće dodatno pojašnjenje.	Upotrebljava riječi: molim, hvala, oprosti i izvoli jasno i uz pojašnjenje i te su riječi dio svakodnevne samostalne komunikacije.
govori više cjelovitih rečenica tematski povezanih u cjelinu;	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>govori više cjelovitih rečenica tematski povezanih u cjelinu</i> “ po zadanim elementima.	Rečenice povezuje u kraću cjelinu isključivo uz predložak i navođenje.	Govori više cjelovitih rečenica tematski povezanih u cjelinu uz dodatna pitanja i sugestije učitelja.	Govori više cjelovitih rečenica tematski povezanih u cjelinu.	Inicira razgovor koji povezuje u cjelinu bez poticaja i navođenja te rečenice suvislo i jasno povezuje u tematsku cjelinu.

izgovora glasove i naglašava riječi u skladu s jezičnim razvojem;	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „izgovora glasove i naglašava riječi u skladu s jezičnim razvojem“ po zadanim elementima.	Djelomično izgovara glasove i naglašava riječi uz pomoć reprodukcije.	Izgovara glasove i naglašava riječi uz pomoć reprodukcije.	Izgovara glasove i naglašava riječi u skladu s jezičnim razvojem.	Izgovora glasove i naglašava riječi točno i elokventno u skladu s jezičnim razvojem.
točno intonira rečenicu s obzirom na priopćajnu svrhu i poredak riječi u rečenici u skladu s jezičnim razvojem i dobi;	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „točno intonira rečenicu s obzirom na priopćajnu svrhu i poredak riječi u rečenici u skladu s jezičnim razvojem i dobi“ po zadanim elementima.	Greške u intonaciji kao i netočan poredak riječi u rečenici uočava isključivo pomoću modela.	Prema zadanim smjernicama točno intonira rečenicu s obzirom na priopćajnu svrhu i poredak riječi u rečenici u skladu s jezičnim razvojem i dobi.	Točno intonira rečenicu s obzirom na priopćajnu svrhu i poredak riječi u rečenici u skladu s jezičnim razvojem i dobi.	Spretno, samostalno i točno intonira rečenicu s obzirom na priopćajnu svrhu i poredak riječi u rečenici u skladu s jezičnim razvojem i dobi.
poštuje pravila uljudnoga ophođenja tijekom razgovora	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „poštuje pravila uljudnoga ophođenja tijekom razgovora“ po zadanim elementima.	Poštuje pravila uljudnoga ophođenja tijekom razgovora isključivo uz stalno podsjećanje na norme lijepoga ponašanja.	Većinom poštuje pravila uljudnoga ophođenja tijekom razgovora.	Poštuje pravila uljudnoga ophođenja tijekom razgovora.	Poštuje pravila uljudnoga ophođenja tijekom razgovora spretno i argumentirano.

ISHOD: OŠ HJ A. 1. 2. Učenik sluša jednostavne tekstove, točno izgovara glasove, riječi i rečenice na temelju slušanoga teksta.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
sluša jednostavne tekstove iz različitih izvora;	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „sluša jednostavne tekstove iz različitih izvora“ po zadanim elementima.	Sluša jednostavne tekstove iz različitih izvora uz težu koncentraciju.	Sluša jednostavne tekstove iz različitih izvora uz povremeno skretanje pažnje na sadržaj.	Sluša jednostavne tekstove iz različitih izvora.	Sluša jednostavne tekstove iz različitih izvora s aktivnom pažnjom i interakcijom.
odgovara na pitanja o slušanome tekstu;	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „odgovara na pitanja o slušanome tekstu“ po zadanim elementima.	Kratko i nepotpuno potpuno odgovara na pitanja o slušanome tekstu.	Odgovara na pitanja o slušanome tekstu uz stalno navođenje.	Odgovara na pitanja o slušanome tekstu.	Samostalno i potpuno odgovara na pitanja o slušanome tekstu.
postavlja pitanja o slušanome tekstu; sluša i	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „postavlja pitanja o	Postavlja pitanja o slušanome tekstu prema predlošku, a ne	Postavlja jednostavna pitanja o slušanom tekstu; sluša i razumije	Postavlja pitanja o slušanome tekstu; sluša	Inicira postavljanje pitanja o slušanome tekstu te ih produbljuje; sluša i

razumije uputu i postupa prema uputi;	<i>slušanome tekstu; sluša i razumije uputu i postupa prema uputi</i> “ po zadanim elementima.	samostalno; sluša i razumije jasnu i kratku uputu i postupa prema uputi uz navođenje i korak po korak.	jednostavniju uputu i postupa prema njoj.	i razumije uputu i postupa prema uputi.	razumije uputu i postupa prema uputi brzo i točno.
točno ponavlja izgovor glasova i čestih riječi te intonira rečenice s obzirom na priopćajnu svrhu;	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>točno ponavlja izgovor glasova i čestih riječi te intonira rečenice s obzirom na priopćajnu svrhu</i> “ po zadanim elementima.	Nakon višekratnog i učestalog ponavljanja čestih riječi i glasova iste ponavlja i pravilno intonira zadane rečenice.	Točno ponavlja izgovor glasova i čestih riječi te intonira rečenice s obzirom na priopćajnu svrhu.	Točno izgovara učestale glasove i riječi te primjenjuje pravilnu rečeničnu intonaciju.	Točno izgovora glasove i riječi hrvatskoga standardnog književnog jezika, te intonira rečenice s obzirom na priopćajnu svrhu.
spoznaje značenje riječi na temelju vođenoga razgovora	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>spoznaje značenje riječi na temelju vođenoga razgovora</i> “ po zadanim elementima.	Teže spoznaje značenje riječi na temelju vođenoga razgovora.	Spoznaje značenje riječi na temelju vođenoga razgovora uz dodatna pojašnjenja.	Spoznaje značenje riječi na temelju vođenoga razgovora.	U svakodnevnom govoru koristi i produbljuje riječi na temelju razgovora.

ISHOD: OŠ HJ A. 1. 3. Učenik čita tekstove primjerene početnomu opismenjavanju i obilježjima jezičnoga razvoja.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
razlikuje slovo od drugih znakova; prepoznaje slova;	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>razlikuje slovo od drugih znakova; prepoznaje slova</i> “ po zadanim elementima.	Razlikuje slovo od drugih znakova uz dopunu i pojašnjenje, prepoznaje dio slova.	Razlikuje slovo od drugih znakova; prepoznaje većinu slova.	Razlikuje slovo od drugih znakova i prepoznaje slova čineći manje greške.	Razlikuje sva slova i prepoznaje ih samostalno i bez poticaja.
povezuje napisano slovo s glasom; povezuje glasove i slova u slogove i cjelovitu riječ te riječi u rečenicu;	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>povezuje napisano slovo s glasom; povezuje glasove i slova u slogove i cjelovitu riječ te riječi u rečenicu</i> “ po zadanim elementima.	Teže povezuje napisano slovo s glasom; povremeno povezuje glasove i slova u slogove i cjelovitu riječ te riječi u rečenicu.	Povezuje napisano slovo s glasom; povezuje glasove i slova u slogove i cjelovitu riječ te riječi u rečenicu uz manje greške i dodatni poticaj.	Povezuje napisano slovo s glasom; povezuje glasove i slova u slogove i cjelovitu riječ te riječi u rečenicu.	Samostalno i točno povezuje napisano slovo s glasom; povezuje glasove i slova u slogove i cjelovitu riječ te riječi u rečenicu s lakoćom.

čita riječi, rečenice, tekstove primjereno početnomu opismenjavanju;	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>čita riječi, rečenice, tekstove primjereno početnomu opismenjavanju</i> “ po zadanim elementima.	Čita kraće riječi i rečenice metodom slovanja.	Sporo i nesigurno čita riječi, rečenice i tekstove primjereno početnomu opismenjavanju.	Čita riječi, rečenice i tekstove primjereno početnomu opismenjavanju.	Brzo i tečno čita rečenice i tekstove primjereno početnomu opismenjavanju.
odgovara na jednostavna pitanja nakon čitanja teksta;	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>odgovara na jednostavna pitanja nakon čitanja teksta</i> “ po zadanim elementima.	Nakon čitanja teksta odgovara na jednostavna pitanja uz stalni poticaj i potpitanja.	Odgovara na jednostavna pitanja nakon čitanja teksta.	U većoj mjeri potpuno odgovara na postavljena pitanja cjelovitom rečenicom čineći manje greške.	U potpunosti odgovara na postavljena pitanja cjelovitom rečenicom koju produbljuje i proširuje.
postavlja pitanja primjereno početnom opismenjavanju;	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>postavlja pitanja primjereno početnom opismenjavanju</i> “ po zadanim elementima.	Postavlja jednostavna pitanja uz stalni poticaj.	Postavlja jednostavna pitanja i primjenjuje upitne riječi.	Postavlja jednostavna pitanja koja uz poticaj proširuje i pravilno koristi upitne riječi.	Pravilno formulira upitne rečenice bez poticaja i pomoći, upitne riječi koristi jezično ispravno i u duhu jezika govorenja.
prikazuje i čita podatke u grafičkim prikazima i tekstovima drugih nastavnih predmeta (npr. Matematika, Priroda i društvo...)	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>prikazuje i čita podatke u grafičkim prikazima i tekstovima drugih nastavnih predmeta</i> “ po zadanim elementima.	Podatke u grafičkim prikazima čita isključivo uz pomoć nastavnika.	Uglavnom samostalno čita podatke u grafičkim prikazima i tekstovima drugih nastavnih predmeta.	Čita podatke u grafičkim prikazima i tekstovima drugih nastavnih predmeta.	Prikazuje, povezuje i čita podatke u grafičkim prikazima i tekstovima drugih nastavnih predmeta.

ISHOD: OŠ HJ A. 1. 4. Učenik piše školskim formalnim pismom slova, riječi i kratke rečenice u skladu s jezičnim razvojem.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
povezuje glas s odgovarajućim slovom; razlikuje slova od drugih znakova; povezuje glasove i slova u cjelovitu riječ, a riječi u rečenicu;	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>povezuje glas s odgovarajućim slovom; razlikuje slova od drugih znakova; povezuje glasove i slova u cjelovitu</i> “	Povezuje određene glasove s odgovarajućim slovima čineći greške; razlikuje neka slova od drugih znakova; povezuje glasove i slova u cjelovitu riječ, a riječi u	Većinom povezuje glas s odgovarajućim slovom te razlikuje slova od drugih znakova; povezuje glasove i slova u cjelovitu riječ, a riječi u rečenicu uz povremena	Povezuje glas s odgovarajućim slovom; razlikuje slova od drugih znakova; povezuje glasove i slova u cjelovitu riječ, a riječi u rečenicu.	Povezuje glas s odgovarajućim slovom točno i pravovremeno; razlikuje slova od drugih znakova bez greške; povezuje glasove i slova u cjelovitu riječ, a riječi u rečenicu ispravno i jasno.

	<i>riječ, a riječi u rečenicu“</i> po zadanim elementima.	rečenicu uz pomoć i poticaj.	slovkanja i slogovno čitanje.		
piše velika i mala slova školskoga formalnog pisma;	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>piše velika i mala slova školskoga formalnog pisma“</i> po zadanim elementima.	Griješi u pisanju velikih i malih slova školskog formalnog pisma jer ne poznaje sva usvojena slova školskog formalnog pisma.	Piše velika i mala slova školskoga formalnog pisma uz greške i zamjenu slova.	Piše velika i mala slova školskoga formalnog pisma uz manja odstupanja (prelazi redove).	Točno i pravilno piše velika i mala slova školskoga formalnog pisma.
prepisuje riječi i rečenice;	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>prepisuje riječi i rečenice“</i> po zadanim elementima.	Prepisuje jednostavnije riječi i rečenice nepravilno pišući velika i mala zadana slova u zadacima.	Prepisuje riječi i rečenice bez naglaska na urednost napisanoga.	Prepisuje riječi i rečenice vodeći računa o obliku slova i rečeničnim znakovima.	Pravilno i uredno prepisuje riječi i rečenice vodeći računa o obliku slova i rečeničnim znakovima.
samostalno piše riječi i rečenice samo naučenim slovima;	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>samostalno piše riječi i rečenice samo naučenim slovima“</i> po zadanim elementima.	Povremeno samostalno piše riječi i rečenice samo s nekim naučenim slovima, izostavlja slova koja nisu naučena ili ih mijenja s nekim drugim slovima.	Samostalno piše riječi i rečenice samo naučenim slovima prema uputama i uz pojašnjenja.	Samostalno piše riječi i rečenice samo naučenim slovima uz greške u pisanju nekih slova.	Samostalno piše riječi i rečenice naučenim slovima točno, lako i pravovremeno jer je usvojio zadana slova školskog formalnog pisma te ih piše pravilno primjenjujući dosad obrađena jezična pravila u pisanju.
oblikuje kratak pisani tekst primjeren početnomu opismenjavanju;	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>oblikuje kratak pisani tekst primjeren početnomu opismenjavanju“</i> po zadanim elementima.	Uz stalni poticaj i navođenje oblikuje kratak pisani tekst ne vodeći računa o primjeni pravopisnih pravila.	Oblikuje kratak pisani tekst u formi odgovora na postavljena pitanja.	Oblikuje kratak pisani tekst primjeren početnomu opismenjavanju.	Samostalno oblikuje pisani tekst razrađujući priču i vodeći računa o urednosti i strukturi fabule.
ističe pisanje velikog početnog slova: prva riječ u rečenici, vlastita imena i prezimena ljudi i imena naselja ili mjesta u užem okružju;	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>ističe pisanje velikog početnog slova: prva riječ u rečenici, vlastita imena i prezimena ljudi i imena</i>	Metodom pokušaja i pogrešaka piše veliko početno slovo u rečenici, imenima i prezimenima ljudi te	Ističe pisanje velikog početnog slova (prva riječ u rečenici, vlastita imena i prezimena ljudi i imena naselja ili mjesta u užem okružju)	Ističe pisanje velikog početnog slova (prva riječ u rečenici, vlastita imena i prezimena ljudi i imena naselja ili mjesta u užem okružju)	Promatrajući primjere samostalno donosi pravopisna pravila za pisanje velikog početnog slova (prva riječ u rečenici, vlastita imena i prezimena

	<i>naselja ili mjesta u užem okružju</i> “ po zadanim elementima.	naseljenih mjesta u okružju.	samo na poznatim primjerima. Pravopisna pravila ne prenosi na ostale primjere.	primjenjujući naučena pravopisna pravila.	ljudi i imena naselja ili mjesta u užem okružju) te ih koristi u pisanju.
piše rečenični znak na kraju rečenice	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>piše rečenični znak na kraju rečenice</i> “ po zadanim elementima.	Uz stalna podsjećanja piše rečenični znak na kraju rečenice.	Piše rečenični znak na kraju rečenice uz povremena podsjećanja.	Piše rečenični znak na kraju rečenice.	Samostalno određuje vrstu rečenice te analogno tome zaključuje koji znak staviti.

ISHOD: OŠ HJ A. 1. 5. Učenik upotrebljava riječi, sintagme i rečenice u točnome značenju u uobičajenim komunikacijskim situacijama.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
izabire riječi kojima razumije značenje i njima oblikuje sintagme i rečenice;	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>izabire riječi kojima razumije značenje i njima oblikuje sintagme i rečenice</i> “ po zadanim elementima.	Izabire isključivo poznate riječi kojima razumije značenje i njima oblikuje sintagme i rečenice uz više vremena i pomoći.	Povremeno izabire riječi kojima razumije značenje i njima oblikuje sintagme i rečenice uz dodatne upute.	Izabire riječi kojima razumije značenje i njima oblikuje sintagme i rečenice.	Izabire riječi kojima razumije značenje i njima oblikuje sintagme i rečenice s lakoćom i sigurnošću u izvedbu.
traži objašnjenje za značenje riječi koje ne razumije;	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>traži objašnjenje za značenje riječi koje ne razumije</i> “ po zadanim elementima.	Ponekad objašnjenje za značenje riječi koje ne razumije, ali mu je i tada potrebno dodatno pojasniti i približiti nepoznate riječi.	Učenik povremeno traži objašnjenje za značenje riječi koje ne razumije isključivo od učitelja.	Traži objašnjenje za značenje riječi koje ne razumije od učitelja, ali s rječnikom i drugim medijima koristi uz pomoć i upute.	Učenik sam istražuje značenja nepoznatih riječi koristeći se rječnikom ili digitalnim medijima.
objašnjava vlastitim riječima značenje nepoznatih riječi nakon vođenoga razgovora;	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>objašnjava vlastitim riječima značenje nepoznatih riječi nakon vođenoga razgovora</i> “ po zadanim elementima.	Objašnjava vlastitim riječima značenje nepoznatih riječi nakon vođenoga razgovora uz pojednostavljeni vođeni razgovor.	Objašnjava vlastitim riječima značenje nekih nepoznatih riječi nakon vođenoga razgovora.	Objašnjava vlastitim riječima značenje nepoznatih riječi nakon vođenoga razgovora uz nezamjetne greške u značenju riječi.	Objašnjava vlastitim riječima značenje nepoznatih riječi nakon vođenoga razgovora primjenjujući pravilnu intonaciju i produbljuje svojim primjerom.
traži nepoznate riječi u dječjem rječniku poznavajući abecedni	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>traži nepoznate riječi u</i>	Traži nepoznate riječi u dječjem rječniku uz pomoć i predložak	Traži lakše i kraće nepoznate riječi u dječjem rječniku	Traži nepoznate riječi u dječjem rječniku većinom poznavajući	Traži nepoznate riječi u dječjem rječniku poznavajući abecedni

poredak riječi i čita s razumijevanjem objašnjenje značenja riječi	<i>dječjem rječniku poznavajući abecedni poredak riječi i čita s razumijevanjem objašnjenje značenja riječi</i> “ po zadanim elementima.	djelomično poznavajući abecedni poredak riječi. Čita slovkanjem objašnjenje značenja riječi i razumije nakon višekratnog ponavljanja.	poznavajući abecedni poredak riječi čineći manje greške i relativno uspješno čita s razumijevanjem objašnjenje značenja riječi.	abecedni poredak riječi i čita s razumijevanjem objašnjenje značenja riječi uz poneko slogovno čitanje.	poredak riječi i čita s razumijevanjem objašnjenje značenja riječi te povezuje novo sa već naučenim u smislenu cjelinu.

ISHOD: OŠ HJ A. 1. 6. Učenik prepoznaje razliku između mjesnoga govora i standardnoga hrvatskog jezika.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
prepoznaje različitost u riječima (izraznu i sadržajnu) između mjesnoga govora i standardnoga hrvatskog jezika;	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda <i>„prepoznaje različitost u riječima (izraznu i sadržajnu) između mjesnoga govora i standardnoga hrvatskog jezika“</i> po zadanim elementima.	Prepoznaje različitost u kratkim i učeniku poznatim riječima (izraznu i sadržajnu) između mjesnoga govora i standardnoga hrvatskog jezika.	Ponekad prepoznaje različitost u riječima (izraznu i sadržajnu) između mjesnoga govora i standardnoga hrvatskog jezika uz zadani predložak.	Prepoznaje različitost u riječima (izraznu i sadržajnu) između mjesnoga govora i standardnoga hrvatskog jezika prema zadanom primjeru.	Prepoznaje različitost u riječima (izraznu i sadržajnu) između mjesnoga govora i standardnoga hrvatskog jezika.
prepoznaje naglasnu različitost riječi u mjesnome govoru i standardnome hrvatskome jeziku	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda <i>„prepoznaje naglasnu različitost riječi u mjesnome govoru i standardnome hrvatskome jeziku“</i> po zadanim elementima.	Učenik teže prepoznaje naglasnu različitost riječi u mjesnome govoru i standardnome hrvatskome jeziku.	Prepoznaje naglasnu različitost riječi u mjesnome govoru i standardnome hrvatskome jeziku u poznatim riječima i učeniku lako razumljivim riječima i izrazima uz dodatna pojašnjenja nekih riječi.	Prepoznaje naglasnu različitost riječi u mjesnome govoru i standardnome hrvatskome jeziku čineći poneke greške.	Prepoznaje naglasnu različitost riječi u mjesnome govoru i standardnome hrvatskome jeziku točno i lako.

ISHOD: OŠ HJ A. 1. 7. Učenik prepoznaje glasovnu strukturu riječi te glasovno analizira i sintetizira riječi primjereno početnomu opismenjavanju.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
prepoznaje glasovnu strukturu riječi; uočava	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda <i>„prepoznaje glasovnu</i>	Prepoznaje glasovnu strukturu riječi uz upute i primjere;	Prepoznaje glasovnu strukturu riječi; uočava početni, središnji i	Prepoznaje glasovnu strukturu riječi; uočava	Pravovremeno i samostalno prepoznaje glasovnu strukturu riječi;

početni, središnji i završni glas u riječi;	<i>strukturu riječi; uočava početni, središnji i završni glas u riječi</i> “ po zadanim elementima.	uočava početni, središnji i završni glas u riječi korak po korak.	završni glas u riječi čineći greške.	početni, središnji i završni glas u riječi.	uočava početni, središnji i završni glas u riječi bez ikakve pomoći i predložka/primjera.
izvodi glasovnu analizu i sintezu;	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>izvodi glasovnu analizu i sintezu</i> “ po zadanim elementima.	Isključivo uz pomoć učitelja i metodu pokušaja i pogrešaka izvodi glasovnu analizu i sintezu.	Izvodi glasovnu analizu i sintezu kraćih i poznatih riječi.	Izvodi glasovnu analizu i sintezu kraćih riječi.	Samostalno i sigurno izvodi glasovnu analizu i sintezu na duljim i nepoznatim riječima.
pravilno izgovora glasove i naglašava riječi primjereno početnomu opismenjavanju	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>pravilno izgovora glasove i naglašava riječi primjereno početnomu opismenjavanju</i> “ po zadanim elementima.	Djelomično izgovara glasove i naglašava riječi uz pomoć reprodukcije.	Izgovara glasove i naglašava riječi uz pomoć reprodukcije.	Izgovara glasove i naglašava riječi u skladu s jezičnim razvojem.	Izgovora glasove i naglašava riječi točno i elokventno u skladu s jezičnim razvojem.

SASTAVNICA/ELEMENT VREDNOVANJA PREMA KURIKULARNIM DOKUMENTIMA: KNJIŽEVNOST I STVARALAŠTVO

OŠ HJ B.1.1. Učenik izražava svoja zapažanja, misli i osjećaje nakon slušanja/čitanja književnoga teksta i povezuje ih s vlastitim iskustvom.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
govori o čemu razmišlja i kako se osjeća nakon čitanja/slušanja književnoga teksta	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>govori o čemu razmišlja i kako se osjeća nakon čitanja/slušanja književnoga teksta</i> “ po zadanim elementima.	Šturo i nepotpunim rečenicama izražava osobni doživljaj djela (kratki odgovori, potvrdni ili niječni, uz upite i potpitanja).	Većinom uz podršku i potpitanja govori o čemu razmišlja i kako se osjeća nakon čitanja/slušanja književnoga teksta	Slobodno izražava osobni doživljaj djela, govori o čemu razmišlja i kako se osjeća nakon čitanja/slušanja književnoga teksta uz kraća potpitanja.	Izražava osobni doživljaj nakon slušanja/čitanja književnog djela koristeći se opisima i cjelovitim rečenicama.
izražava opisane situacije i doživljeno u književnome tekstu riječima, crtežom i pokretom	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>izražava opisane situacije i doživljeno u književnome tekstu riječima, crtežom i pokretom</i> “ po zadanim elementima.	Nesigurno ili isključivo vođeno od strane učitelja, kratkim i jednostavnim rečenicama, izražava jednu opisanu situaciju ili doživljaj riječima.	Djelomično uspješno izražava neke od opisanih situacija i doživljenoga u književnome tekstu riječima, crtežom ili pokretom.	Uz manji poticaj opisuje predočene situacije i doživljeno u književnome tekstu riječima, crtežom i pokretom.	Maštovito i živopisno izražava opisane situacije i doživljeno u književnome tekstu riječima, crtežom i pokretom.

izražava mišljenje o postupcima likova	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „izražava mišljenje o postupcima likova“ po zadanim elementima.	Siromašnim rječnikom, većinom potvrdnim ili niječnim odgovorima na učiteljeva pitanja izražava vlastito mišljenje o događajima u priči i postupcima likova.	Potaknut mišljenjima vršnjaka slobodniji je u izražavanju vlastitog mišljenja o događajima u priči i postupcima likova, sklon služiti se tuđom interpretacijom.	Izražava vlastito mišljenje o događajima u priči i postupcima likova uglavnom ispravnim rečenicama.	Samouvjereno i argumentirano izražava vlastito mišljenje o događajima u priči i postupcima likova te ih dovodi u suodnos.
uspoređuje postupke likova iz književnoga teksta s vlastitim postupcima i postupcima osoba koje ga okružuju	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „uspoređuje postupke likova iz književnoga teksta s vlastitim postupcima i postupcima osoba koje ga okružuju“ po zadanim elementima.	Prepoznaje postupke likova iz književnoga djela i klasificira ih na dobre ili loše, ali ih teško uspoređuje s vlastitim postupcima i postupcima osoba koje ga okružuju.	Razlikuje postupke likova iz književnog teksta, ali ih uspoređuje prema primjeru s vlastitim postupcima i postupcima osoba koje ga okružuju.	Uz povremeni poticaj ili dodatnu kraću uputu samostalno uspoređuje postupke likova iz književnoga teksta s vlastitim postupcima i postupcima osoba koje ga okružuju.	Argumentirano uspoređuje postupke likova iz književnoga teksta s vlastitim postupcima i postupcima osoba koje ga okružuju, dovodeći u vezu osobna iskustva s onima iz književnog teksta.
pripovijeda o događajima iz svakodnevnoga života koji su u vezi s onima u književnome tekstu	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „pripovijeda o događajima iz svakodnevnoga života koji su u vezi s onima u književnome tekstu“ po zadanim elementima.	Uz usmjeravanje pripovijeda o događaju iz svakodnevnoga života koji je u vezi s onime u književnome tekstu koristeći brojne poštalice.	Prema zadanom planu pripovijeda o događajima iz svakodnevnoga života koji su u vezi s onima u književnome tekstu.	Pripovijeda o događajima iz svakodnevnoga života koji su u vezi s onima u književnome tekstu.	Pripovijeda, povezuje i uspoređuje događaje svakodnevnoga života koji su u vezi s onima u književnome tekstu.
objašnjava razloge zbog kojih mu se neki književni tekst sviđa ili ne sviđa	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „objašnjava razloge zbog kojih mu se neki književni tekst sviđa ili ne sviđa“ po zadanim elementima.	Teško i uz pomoću niza potpitanja objašnjava razloge zbog kojih mu se neki tekst sviđa ili ne sviđa.	Nepotpunim rečenicama iznosi ali ne potkrepljuje primjerima razloge zbog kojih mu se neki tekst sviđa ili ne sviđa.	Objašnjava razloge zbog kojih mu se neki tekst sviđa ili ne sviđa.	Argumentirano objašnjava razloge zbog kojih mu se neki tekst sviđa ili ne sviđa te svojim izlaganjem služi za primjer.
dogovorenim simbolima unutar skupine ili crtežom izražava sviđa li mu se književni tekst ili ne sviđa			Navedena razrada ishoda se ne vrednuje već se prati tijekom cijele školske godine.		

ISHOD: OŠ HJ B. 1. 2. Učenik sluša/čita književni tekst, izražava o čemu tekst govori i prepoznaje književne tekstove prema obliku u skladu s jezičnim razvojem i dobi.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN

prepoznaje priču, pjesmu, zagonetku i igrokaz prema obliku;	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „prepoznaje priču, pjesmu, zagonetku i igrokaz prema obliku“ po zadanim elementima.	Metodom pokušaja i pogrešaka prepoznaje priču, pjesmu, zagonetku i igrokaz prema obliku.	Uz dodatna pitanja i primjere prepoznaje priču, pjesmu, zagonetku i igrokaz prema obliku.	Prepoznaje priču, pjesmu, zagonetku i igrokaz prema obliku.	Prepoznaje priču, pjesmu, zagonetku i igrokaz prema obliku i razlikuje ih te rado stvara i svoje navedene književne vrste primjereno dobi.
opisuje situacije, događaje i likove u književnim tekstovima;	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „opisuje situacije, događaje i likove u književnim tekstovima“ po zadanim elementima.	Proizvoljno i neprecizno opisuje situacije, događaje i likove u književnim tekstovima.	Opisuje situacije, događaje i likove u književnim tekstovima uz dodatna pitanja učitelja.	Samostalno opisuje situacije, događaje i likove u književnim tekstovima.	Samostalno opisuje situacije, događaje i likove u književnim tekstovima iznoseći vlastite stavove i izvodeći zaključke i poruke.
prepoznaje i izdvaja riječi koje se rimuju u pjesmama i igrokazima za djecu;	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „prepoznaje i izdvaja riječi koje se rimuju u pjesmama i igrokazima za djecu“ po zadanim elementima.	Uz ponavljanje i naglašavanje riječi koje se rimuju uočava rimu.	Prepoznaje i izdvaja riječi koje se rimuju u pjesmama i igrokazima za djecu uz poticaj učitelja.	Prepoznaje i izdvaja riječi koje se rimuju u pjesmama i igrokazima za djecu.	Prepoznaje i izdvaja riječi koje se rimuju u pjesmama i igrokazima za djecu, samostalno stvara svoje rime. Slušno uočava rimu kao poklapanje u posljednjem slogu.
prepoznaje čudesne i izmišljene elemente u pjesmama za djecu i bajkama;	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „prepoznaje čudesne i izmišljene elemente u pjesmama za djecu i bajkama“ po zadanim elementima.	Čudesne i izmišljene elemente u pjesmama za djecu i bajkama prepoznaje tek uz dodatna naglašavanja elemenata.	Prepoznaje čudesne i izmišljene elemente u pjesmama za djecu i bajkama donoseći vlastite stavove i vrijednosti ne vodeći računa o pravogovoru.	Prepoznaje čudesne i izmišljene elemente u pjesmama za djecu i bajkama donoseći vlastite stavove i vrijednosti.	Prepoznaje čudesne i izmišljene elemente u pjesmama za djecu i bajkama i radi samostalnu karakterizaciju likova donoseći vlastite stavove i vrijednosti.
prepoznaje elemente igre riječima u pjesmama za djecu	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „prepoznaje elemente igre riječima u pjesmama za djecu“ po zadanim elementima.	Slušno uočava elemente igre riječima u pjesmi tek uz dodatnu pomoć.	Prepoznaje elemente igre riječima u pjesmama za djecu.	Uočava koncept u igrama riječima i izdvaja ih u pjesmi.	Samostalno stvara svoje igre riječima ili nadopunjuje već ponuđene.
prepričava pročitano priču vlastitim riječima	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „prepričava pročitano“	Prepričava pročitano priču uz mnogo potpitanja i poticaja.	Prepričava pročitano priču vlastitim riječima uz uporabu poštapalica i neknjiževnih izraza.	Prepričava pročitano priču vlastitim riječima.	Prepričava i produbljuje pročitano priču vlastitim riječima i bogatim rječnikom.

	<i>priču vlastitim riječima“</i> po zadanim elementima.				

OŠ HJ B 1. 3. Učenik izabire ponuđene književne tekstove i čita/sluša ih s razumijevanjem prema vlastitome interesu. Razrada ishoda: ✓ upoznaje se s prostorom školske knjižnice; ✓ upoznaje se s radom u školskoj knjižnici; ✓ posjećuje školsku knjižnicu jedanput tjedno i posuđuje slikovnice za čitanje; upoznaje se s različitim vrstama slikovnica; ✓ preporučuje pročitane slikovnice i priče drugim učenicima; ✓ objašnjava vlastiti izbor slikovnica	Navedeni ishod se ne vrednuje već se prati tijekom cijele školske godine.

OŠ HJ B. 1. 4. Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu potaknut različitim iskustvima i doživljajima književnoga teksta. Razrada ishoda: ✓ koristi se jezičnim vještinama, aktivnim rječnikom sa svrhom oblikovanja uradaka u kojima dolazi do izražaja kreativnost, originalnost i stvaralačko mišljenje; ✓ istražuje, eksperimentira i slobodno radi na temi koja mu je bliska; ✓ stvara različite individualne uratke: crta izabrane stihove ili dijelove priče, likove i prostor, izražava se pokretom, oblikuje u različitim likovnim tehnikama likove iz priča, izrađuje vlastite slikopriče; ✓ razvija vlastiti potencijal za stvaralaštvo	Navedeni ishod se ne vrednuje već se prati tijekom cijele školske godine.

SASTAVNICA/ELEMENT VREDNOVANJA PREMA KURIKULARNIM DOKUMENTIMA: KULTURA I MEDIJI

ISHOD: OŠ HJ C. 1. 2. Učenik razlikuje medijske sadržaje primjerene dobi i interesu.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
izdvaja omiljene medijske sadržaje i razgovara o njima: animirani filmovi, televizijske i radijske emisije za djecu obrazovnoga i dječjeg programa, kazališne predstave, slikovnice i knjige za djecu;	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „izdvaja omiljene medijske sadržaje i razgovara o njima: animirani filmovi, televizijske i radijske emisije za djecu obrazovnoga i dječjeg programa, kazališne predstave, slikovnice i knjige za djecu“ po zadanim elementima.	Uz primjere i poticaj učitelja prepoznaje medijske sadržaje.	Prepoznaje određene medijske sadržaje i o njima razgovara uz poticaje.	Izdvaja omiljene medijske sadržaje i razgovara o njima.	Izdvaja, uspoređuje i analizira omiljene medijske sadržaje i razgovara o njima.

sluša ili samostalno čita kraće tekstove u književnim i zabavno-poučnim časopisima za djecu	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „<i>sluša ili samostalno čita kraće tekstove u književnim i zabavno-poučnim časopisima za djecu</i>“ po zadanim elementima.	Uz nepostojanu pažnju sluša kraće tekstove u književnim i zabavno-poučnim časopisima za djecu ne povezujući sadržaje.	Sluša kraće tekstove u književnim i zabavno-poučnim časopisima za djecu povezujući sadržaje uz pomoć učitelja.	Sluša kraće tekstove u književnim i zabavno-poučnim časopisima za djecu povezujući sadržaje.	Samostalno čita kraće tekstove u književnim i zabavno-poučnim časopisima za djecu i o njima argumentirano razgovara.
OŠ HJ C. 1. 3. Učenik posjećuje kulturne događaje primjerene dobi. Razrada ishoda: ✓ posjećuje kulturne događaje primjerene dobi; ✓ razgovara s ostalim učenicima nakon kulturnoga događaja; ✓ izražava svoj doživljaj kulturnoga događaja crtežom, slikom, govorom, pokretom, pjevanjem			Navedeni ishod se ne vrednuje već se prati tijekom cijele školske godine.		

NASTAVNI PREDMET: LIKOVNA KULTURA

Učenje i poučavanje predmeta Likovna kultura u 1. razredu osnovne škole organizira se kao niz manjih ili većih cjelina vezanih uz zadane i izborne teme.

Zadane teme:

- **Slika, igra, priča:** učenik istražuje različite odnose između slike i priče proizašle iz osobnih doživljaja. Kao poticaj koristi igru, umjetnička djela, literarne i glazbene predloške (ispričati priču kombinacijama boja, kontrasta, ritma itd.).
- **Vidljivo-nevidljivo:** učenik koristi likovnu ili vizualnu umjetnost kao mogućnost interpretacije vidljivoga (svijeta koji ga okružuje) i izražavanja nevidljivoga (unutarnjega svijeta osjećaja, misli i stavova).
- **Priroda i oblik:** učenik istražuje prirodu različitim osjetilima (vizualni opažaj, taktilni i prostorni doživljaj: uočavanje detalja, boja, površina, odnosa veličina i oblika, ritma, građe oblika itd.).
- **Prostor u kojem boravim:** učenik istražuje povezanost oblikovanja prostora u kojem svakodnevno boravi s kvalitetom vlastitog života (namjena, veličina, boja, oblik, granice prostora itd.).

Izborne teme:

- **Zajedno smo različiti:** učenik likovnim i vizualnim izražavanjem istražuje pripadnost skupini, vršnjacima, obitelji i zajednici te važnost prihvatanja različitosti, međusobnog uvažavanja i tolerancije.
- **Umjetnost i zajednica:** učenik istražuje likovno i vizualno oblikovanje kao sastavni dio života pojedinca i zajednice (prisutnost likovnog i vizualnog oblikovanja u svakodnevnom okruženju; dizajn, primijenjena umjetnost, vizualne komunikacije, kazalište, spomenici, muzeji, galerije, izložbe, ulična umjetnost).

A.1.1. Obvezni likovni pojmovi:

- ✓ Točka, crta.
- ✓ Dugine boje, osnovne i izvedene boje, miješanje boja.
- ✓ Razlika između lika i tijela.
- ✓ Ploha, lik, geometrijski i slobodni likovi, mrlja, potez.
- ✓ Hrapava i glatka površina.
- ✓ Masa i prostor: puno, prazno, geometrijska i slobodna tijela, obla i uglata tijela; građenje, dodavanje i oduzimanje oblika.
- ✓ Ritam: ponavljanje i izmjena oblika na plohi i u prostoru.
- ✓ Odnosi: veće, manje, jednako na plohi i u prostoru; dodavanje i oduzimanje oblika.

A.1.2. Sadržaji za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učenik koristi neke od predloženih likovnih materijala i tehnika:

- ✓ *crtački: olovka, ugljen, kreda, flomaster, tuš i drvce, tuš i kist.*
- ✓ *slikarski: akvarel, gvaš, tempere, pastel, kolaž papir, kolaž iz časopisa.*
- ✓ *prostorno-plastički: glina, glinamol, papir-plastika, ambalaža i drugi materijali.*

Razina usvojenosti odnosi se na konkretnu demonstraciju na nastavi te se može i ne mora sumativno vrednovati.

B.1.1. Učenik prepoznaje različite oblike likovnih i vizualnih umjetnosti:

- ✓ *crtež,*
- ✓ *slikarstvo,*
- ✓ *skulptura,*
- ✓ *vizualne komunikacije i dizajn,*
- ✓ *arhitektura i urbanizam,*
- ✓ *animirani film,*
- ✓ *ilustracija,*
- ✓ *lutkarstvo.*

Tijekom prve dvije godine učenja učenik u stvarnome prostoru upoznaje i istražuje barem jedan od navedenih tipova spomenika: skulptura u javnom prostoru i elementi grada/sela (arhitektura i urbanizam).

Vrednovanje naučenoga

Vrednovanje se naučenoga provodi u skladu s ostvarenošću odgojno-obrazovnih ishoda raspoređenih u tri domene.

*Domena **Stvaralaštvo i produktivnost** polazište je i poveznica svih odgojno-obrazovnih ishoda te iz nje proizlaze dva elementa vrednovanja:*

- *stvaralaštvo (stvaralački proces) i*
- *produktivnost (likovni i vizualni izraz: realizacija ideje u formi, materijalu i mediju).*

Vrednovanje ishoda iz te domene predstavlja težište procjene postignuća učenika dok se vrednovanje realizacije ishoda iz drugih domena nadovezuje na nju.

Odgojno obrazovni ishodi domena **Doživljaj i kritički stav** te **Umjetnost u kontekstu** vrednuju se zajedno. U prvoj i drugoj godini učenja veća se važnost u vrednovanju elementa kritičko mišljenje i kontekst daje doživljaju, a od trećeg do osmog razreda razvoju kritičkoga mišljenja i povezivanju stvaralačkoga procesa s različitim kontekstima.

Elementi ocjenjivanja i vrednovanja od prvog do četvrtog razreda osnovne škole uključuju:

- stvaralaštvo (stvaralački proces)
- stvaranje udaljenih asocijacija (izbjegavanje šablonskih i stereotipnih prikaza)
- prepoznaje učinjeno i na temelju toga poduzima sljedeće korake.

Načini praćenja su: diskusija, skice, bilješke (razrada procesa izvedbe), likovni ili vizualni rad.

Tekst u kurzivu je u cijelosti preuzet iz Kurikuluma za Likovnu kulturu.

Praksa je pokazala da u nastavnom predmetu Likovna kultura učenici ostvaruju zadane ishode na najmanjoj razini ocjene dobar, stoga je, u navedene tri domene i napravljeno razvrstavanje postignuća od ocjene odličan do ocjene dobar.

Kako je u nastavnom predmetu Likovna kultura naglasak na odgojnoj komponenti, te je važniji proces od krajnjeg rezultata, u praksi se pokazalo kako su odgojni učinci rada jedan od bitnih sastavnica u vrednovanju te postoji mogućnost da učitelj samostalno uvede i treći element ocjenjivanja i da taj element bude: **Odgojni učinci rada** u kojemu će se vrednovati učenički odnos prema aktivnosti i njihova uključenost u iste. U tom elementu učenik može ostvariti ocjene od odličan do nedovoljan.

STVARALAŠTVO I PRODUKTIVNOST			
ISHOD: OŠ LK A.1.1. Učenik prepoznaje umjetnost kao način komunikacije i odgovara na različite poticaje likovnim izražavanjem.			
	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
RAZRADA ISHODA: Učenik odgovara likovnim i vizualnim izražavanjem na razne vrste poticaja.	Učenik se uspješno likovno i vizualno izražava na neke vrste poticaja.	Učenik se uspješno likovno i vizualno izražava na razne vrste poticaja.	Učenik se uspješno likovno i vizualno izražava na sve vrste poticaja, ističući svoju kreativnost i slobodu u likovnom izražavanju.

Učenik, u stvaralačkom procesu i izražavanju koristi: • princip kreativne igre • likovni jezik (obvezni pojmovi likovnog jezika i oni za koje učitelj smatra da mu mogu pomoći pri realizaciji ideje u određenom zadatku) • iskustvo usmjerenog opažanja • prožimanje različitih umjetničkih formi (glazba, ples/pokret, priča, predstava, likovna i vizualna umjetnost); • doživljaj temeljen na osjećajima, iskustvu, mislima i informacijama • upoznaje pojmove te forme izražavanja i oblikovanja vezane uz likovnu ili vizualnu umjetnost i kulturu • Učenik, kroz kreativnu igru, otkriva značaj osobnog zadovoljstva u stvaralačkom procesu	Učenik, u stvaralačkom procesu i izražavanju većinom koristi: • princip kreativne igre • likovni jezik (reproducira osnovne pojmove vezane za likovni zadatak, ali ih ne prepoznaje uvijek na svojim djelima ili djelima vršnjaka ili umjetničkim reprodukcijama) • učenik prožima samo neke umjetničke forme (npr. Priča/predstava) prema osobnom interesu to jest onome u čemu se osjeća slobodno izraziti • izražava doživljaj većinom temeljen na vlastitom iskustvu, teže povezuje misli i vanjske informacije • uglavnom upoznaje pojmove te forme izražavanja i oblikovanja vezane uz likovnu ili vizualnu umjetnost i kulturu uz pomoć medija, digitalnih sadržaja, zorno i praktično	Učenik, u stvaralačkom procesu i izražavanju uglavnom koristi: • princip kreativne igre • likovni jezik (prepoznaje i povezuje osnovne pojmove vezane za likovni zadatak, uz poticaj ih uspoređuje na svojim djelima i djelima vršnjaka/umjetničkim reprodukcijama) • učenik prožima različite umjetničke forme uz poticaj ili aktivnost u paru/skupini, s tim da naglasak stavlja na jednu od umjetnosti (npr. slobodno se izražava i povezuje glazbu i priču s vizualnom i likovnom umjetnošću) • uspješno izražava doživljaj temeljen na vlastitom iskustvu uz poneki poticaj • većinom upoznaje i povezuje pojmove te forme izražavanja i oblikovanja vezane uz likovnu ili vizualnu umjetnost i kulturu	Učenik, u stvaralačkom procesu i izražavanju, koristi: • princip kreativne igre • likovni jezik (prepoznaje, imenuje i uspoređuje osnovne pojmove vezane za likovni zadatak te ih uočava i povezuje na svojim djelima ili djelima vršnjaka ili umjetničkim reprodukcijama) • učenik prožima različite umjetničke forme na osebujan i zanimljiv način, naglašavajući osobni doživljaj i vlastitu kreativnost (spoj plesa/glazbe/priče ili predstave s likovnom i vizualnom umjetnošću) • otvoreno izražava doživljaj temeljen na vlastitim osjećajima, iskustvu i povezuje s vanjskim informacijama • samoinicijativno upoznaje, imenuje i povezuje pojmove te forme izražavanja i oblikovanja vezane uz likovnu ili vizualnu umjetnost i kulturu, obrazlaže ih i prepoznaje na svom radu ili na primjerima

ISHOD: OŠ LK A.1.2. Učenik demonstrira poznavanje osobitosti različitih likovnih materijala i postupaka pri likovnom izražavanju.

RAZRADA ISHODA	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Učenik primjećuje osobitosti likovnih materijala i postupaka te ih primjenjuje pri likovnom izražavanju.	Učenik primjećuje osobitosti likovnih materijala i postupaka te ih primjenjuje uz poticaj i dodatna pojašnjenja pri likovnom izražavanju. Učenik koristi crtačke, slikarske, prostorno plastičke i druge materijale i	Učenik primjećuje i povremeno uspoređuje osobitosti likovnih materijala i postupaka te ih uglavnom primjenjuje bez poticaja, ali s dodatnim uputama pri likovnom izražavanju.	Učenik primjećuje i uspoređuje osobitosti likovnih materijala i postupaka te ih primjenjuje bez poticaja i dodatnog pojašnjenja pri likovnom izražavanju na zanimljiv način.

	tehnike pomalo nesigurno, teže koordinira prste i oči te sitne pokrete.	Učenik koristi crtačke, slikarske, prostorno plastičke i druge materijale i tehnike prilično precizno i usredotočeno, pokušavajući koordinirati prste i oči te sitne pokrete.	Učenik samostalno i sigurno koristi crtačke, slikarske, prostorno plastičke i druge materijale i tehnike precizno, usredotočeno, koordinira prste i oči te sitne pokrete.

DOŽIVLJAJ I KRITIČKI STAV

ISHOD: OŠ LK B.1.1. Učenik razlikuje likovno i vizualno umjetničko djelo te prepoznaje osobni doživljaj, likovni jezik i tematski sadržaj djela

RAZRADA ISHODA	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Učenik povezuje djelo s vlastitim iskustvom i opisuje osobni doživljaj djela.	Učenik povezuje djelo s vlastitim iskustvom i opisuje osobni doživljaj djela isključivo uz poticaj ili prema primjeru. Učenik u stvarnome prostoru upoznaje i istražuje barem 1 skulpturu u javnom prostoru i elemente grada/sela (arhitektura i urbanizam) uz dodatne upute i rad po koracima.	Učenik povezuje djelo s vlastitim iskustvom i opisuje osobni doživljaj djela uz manji poticaj. Učenik u stvarnome prostoru upoznaje i istražuje skulpture u javnom prostoru i elemente grada/sela (arhitektura i urbanizam) prema uputama i zajedničkom radu.	Učenik povezuje djelo s vlastitim iskustvom i opisuje osobni doživljaj djela bez poticaja, samostalno i uspješno. Učenik u stvarnome prostoru samostalno upoznaje i istražuje skulpture u javnom prostoru i elemente grada/sela (arhitektura i urbanizam).
Učenik opisuje: ✓ materijale i postupke ✓ likovne elemente i kompozicijska načela – tematski sadržaj djela (motiv, teme, asocijacije).	Učenik kratko i siromašnim rječnikom opisuje: ✓ materijale i postupke ✓ likovne elemente i kompozicijska načela ✓ tematski sadržaj djela (motiv, teme, asocijacije).	Učenik opisuje: ✓ materijale i postupke ✓ likovne elemente i kompozicijska načela ✓ tematski sadržaj djela (motiv, teme, asocijacije).	Učenik opisuje i objašnjava te predstavlja navedeno na svom ili drugom djelu : ✓ materijale i postupke (rad s različitim materijalima) ✓ likovne elemente i kompozicijska načela ✓ tematski sadržaj djela (motiv, teme, asocijacije).

ISHOD: OŠ LK B.1.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje svoj rad i vlastiti doživljaj stvaranja.

RAZRADA ISHODA	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima: osobnog doživljaja, likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika	Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima: osobnog doživljaja, likovnog jezika te originalnosti i uloženog truda.	Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima: osobnog doživljaja, likovnog jezika, likovnih materijala i tehnika, prikaza	Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima: osobnog doživljaja, likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija,

i/ili vizualnih medija, prikaza teme ili motiva te originalnosti i uloženog truda.	Učenik prepoznaje način na koji je izražen u likovnom ili vizualnom radu.	teme ili motiva te originalnosti i uloženog truda. Učenik prepoznaje poticaj i način na koji je izražen u likovnom ili vizualnom radu.	prikaza teme ili motiva te originalnosti i uloženog truda. Učenik prepoznaje poticaj i način na koji je izražen u likovnom ili vizualnom radu.
Učenik prepoznaje poticaj i način na koji je izražen u likovnom ili vizualnom radu.	Aktivnosti opisivanja događaju se tijekom stvaranja i po dovršetku likovnog ili vizualnog uratka uz poticaj i navođenje.	Aktivnosti opisivanja događaju se većinom po dovršetku likovnog ili vizualnog uratka.	Aktivnosti opisivanja događaju se jednako tijekom stvaranja i po dovršetku likovnog ili vizualnog uratka.
Učenik prepoznaje osobno zadovoljstvo u stvaralačkom procesu.	Učenik prepoznaje osobno zadovoljstvo u stvaralačkom procesu, ali ga je potrebno motivirati kako bi ga izrekao.	Učenik prepoznaje osobno zadovoljstvo u stvaralačkom procesu.	Učenik prepoznaje osobno zadovoljstvo u stvaralačkom procesu.

UMJETNOST U KONTEKSTU

ISHOD: OŠ LK C.1.1. Učenik prepoznaje i u likovnom radu interpretira povezanost oblikovanja vizualne okoline s aktivnostima, sadržajima i namjenama koji se u njoj odvijaju.

RAZRADA ISHODA	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Kroz kreativne igre u prostoru te likovno i vizualno izražavanje učenik: ✓ prepoznaje i interpretira karakteristike prostora i uporabnih predmeta u neposrednoj okolini (odnose veličina, karakteristike oblika i njihovu namjenu) ✓ prepoznaje i opisuje jednostavne vizualne znakove i poruke u svojoj okolini i oblikuje jednostavnu vizualnu poruku.	Kroz kreativne igre u prostoru te likovno i vizualno izražavanje učenik: ✓ prepoznaje karakteristike uporabnih prostora u neposrednoj okolini (otvoreni/zatvoreni i unutrašnji/vanjski, mali/veliki) ✓ prepoznaje jednostavne vizualne znakove i poruke u svojoj okolini i oblikuje jednostavnu vizualnu poruku (znak)	Kroz kreativne igre u prostoru te likovno i vizualno izražavanje učenik: ✓ prepoznaje i interpretira karakteristike prostora i uporabnih predmeta u neposrednoj okolini (odnose veličina, karakteristike oblika i njihovu namjenu: karakteristike prostora: otvoreni/zatvoreni i unutrašnji/vanjski, mali/veliki) ✓ prepoznaje i opisuje jednostavne vizualne znakove i poruke u svojoj okolini i oblikuje jednostavnu vizualnu poruku (reklama, znak, plakat)	Kroz kreativne igre u prostoru te likovno i vizualno izražavanje učenik: ✓ prepoznaje i interpretira karakteristike prostora i uporabnih predmeta u neposrednoj okolini (odnose veličina, karakteristike oblika i njihovu namjenu: karakteristike prostora: otvoreni/zatvoreni i unutrašnji/vanjski, mali/veliki) ✓ prepoznaje i opisuje jednostavne vizualne znakove i poruke u svojoj okolini i oblikuje jednostavnu vizualnu poruku (reklama, plakat, zaštitni znak, prometni znak, piktogram)

ISHOD: OŠ LK C.1.2. Učenik povezuje neki aspekt umjetničkog djela s iskustvima iz svakodnevnog života te društvenim kontekstom.

RAZRADA ISHODA	

Učenik povezuje neki od aspekata umjetničkog djela (likovni, vizualni i tematski sadržaj) s iskustvom iz svakodnevnog života i svoje okoline.	Ostvarivanje ishoda se prati i ne podliježe vrednovanju.
Učenik prepoznaje njemu bliske sadržaje kao produkt likovnog i vizualnog izražavanja.	Ostvarivanje ishoda se prati i ne podliježe vrednovanju.

U nastavku donosimo elemente vrednovanja za dodani element: **Odgojni učinci rada.**

	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
ODGOJNI UČINCI RADA	Učenik ne želi raditi ni kao dio skupine niti samostalno čak ni uz stalne poticaje. Ne prihvaća pravila. Neprijmjereno se ponaša u radu. Ne prihvaća odgovornost za svoje ponašanje. Nema razvijen osjećaj samokontrole. Ne nosi pribor za rad. Ne reagira na opomenu.	U rad se uključuje tek uz stalne intervencije učitelja. Postavljena pravila prihvaća uz stalna podsjećanja na ista. Neprijmjereno se ponaša u radu. Odgovornost za svoje ponašanje prihvaća nakon intervencije učitelja. Potrebno razvijati osjećaj za samokontrolu. Ne brine o urednosti pribora za rad i na sat ga nosi povremeno. Često ne reagira na opomenu.	Uz poticaj se uključuje u rad skupine i u sve oblike rada. Prihvaća samo određena postavljena pravila. U radu ponekada dolazi do nepoželjnih oblika ponašanja te je često potrebna intervencija učitelja. Ponekada zaboravlja pribor za rad.	Uglavnom se uključuje u rad skupine i u sve oblike rada. Prihvaća i slijedi postavljena pravila pri radu uz manje opomene i podsjećanja. U radu se uglavnom ponaša primjereno. Nosi pribor za rad.	Rado se uključuje u rad skupine i u sve oblike rada. Prihvaća i slijedi postavljena pravila pri radu. U radu se ponaša primjereno. Redovito nosi pribor za rad i brine o njegovoj urednosti. Sve dodatne zadatke prihvaća i odrađuje na vrijeme, kvalitetno i sa entuzijazmom.

NASTAVNI PREDMET: GLAZBENA KULTURA

Domene

- ✓ *Domena A: Slušanje i upoznavanje glazbe*
- ✓ *Domena B: Izražavanje glazbom i uz glazbu*
- ✓ *Domena C: Glazba u kontekstu*

Obvezni elementi vrednovanja u 1. razredu OŠ su:

- *Slušanje i poznavanje glazbe*
- *Izražavanje glazbom i uz glazbu*

Tekst u kurzivu je u cijelosti preuzet iz Kurikuluma za Glazbenu kulturu.

Praksa je pokazala da u nastavnom predmetu Glazbena kultura učenici ostvaruju zadane ishode na najmanjoj razini ocjene dobar, stoga je, u navedene tri domene i napravljeno razvrstavanje postignuća od odličnog do dobar.

Kako je u nastavnom predmetu Glazbena kultura naglasak na odgojnoj komponenti, te je važniji proces od krajnjeg rezultata jer postignuće u tim aktivnostima ovisi o glazbenim sposobnostima učenika, u praksi se pokazalo kako su odgojni učinci rada jedan od bitnih sastavnica u vrednovanju te postoji mogućnost da učitelj samostalno uvede i treći element ocjenjivanja (mogućnost koja je napomenuta i u Kurikulumu) i da taj element bude: **Odgojni učinci rada** u kojemu će se vrednovati učenički odnos prema aktivnosti i njihova uključenost u iste. U tom elementu učenik može ostvariti ocjene od odličan do nedovoljan.

DOMENA A. SLUŠANJE I UPOZNAVANJE GLAZBE**ISHOD: OŠ GK A.1.1. Učenik poznaje određeni broj skladbi.**

RAZRADA ISHODA	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Poznaje određeni broj kraćih skladbi (cjelovite skladbe, stavci ili ulomci) različitih vrsta glazbe (klasična, tradicijska, popularna, jazz i filmska glazba).	Poznaje manji dio obrađenih dijelova skladbi različitih vrsta glazbe (klasična, tradicijska, popularna, jazz i filmska glazba) ali ih nije u mogućnosti razvrstati po navedenim stilovima.	Poznaje dio obrađenih cjelovitih skladbi ili dijelova različitih vrsta glazbe (klasična, tradicijska, popularna, jazz i filmska glazba) i uz poticaj ih razvrstava po navedenim stilovima.	Poznaje većinu obrađenih cjelovitih skladbi različitih vrsta glazbe (klasična, tradicijska, popularna, jazz i filmska glazba) te ih je u mogućnosti samostalno razvrstati po navedenim stilovima.

ISHOD: OŠ GK A.1.2. Učenik temeljem slušanja razlikuje pojedine glazbeno-izražajne sastavnice.

RAZRADA ISHODA	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Temeljem slušanja razlikuje pojedine glazbeno-izražajne sastavnice: – metar/dobe – tempo – visina tona – dinamika – boja/izvođači.	Temeljem slušanja uspoređuje glazbeno-izražajne sastavnice u različitim skladbama isključivo uz pomoć učitelja te uspoređujući sa prethodno slušanim skladbama i sastavnicama u njima.	Temeljem slušanja uspoređuje glazbeno-izražajne sastavnice u različitim skladbama.	Temeljem slušanja samostalno uspoređuje glazbeno-izražajne sastavnice u različitim skladbama imenujući i razlikujući jednu od druge.

DOMENA B. IZRAŽAVANJE GLAZBOM I UZ GLAZBU**ISHOD OŠ GK B.1.1. Učenik sudjeluje u zajedničkoj izvedbi glazbe.**

RAZRADA ISHODA	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Sudjeluje u zajedničkoj izvedbi glazbe, usklađuje vlastitu izvedbu s izvedbama drugih učenika te vrednuje vlastitu izvedbu, izvedbe drugih i zajedničku izvedbu.	Isključivo uz poticaj sudjeluje u zajedničkoj izvedbi glazbe, teško usklađuje vlastitu izvedbu s izvedbama drugih učenika. Nevoljko i nerealno vrednuje vlastitu izvedbu, izvedbe drugih i zajedničku izvedbu.	Uglavnom sudjeluje u zajedničkoj izvedbi glazbe, usklađuje vlastitu izvedbu s izvedbama drugih učenika te vrednuje vlastitu izvedbu, izvedbe drugih i zajedničku izvedbu.	Rado i aktivno sudjeluje u zajedničkoj izvedbi glazbe, usklađuje vlastitu izvedbu s izvedbama drugih učenika. Realno vrednuje vlastitu izvedbu, izvedbe drugih i zajedničku izvedbu te daje sugestije za poboljšanje iste.

ISHOD: OŠ GK B.1.2. Učenik pjeva/izvodi pjesme i brojalice.

RAZRADA ISHODA	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Pjeva/izvodi pjesme i brojalice i pritom uvažava glazbeno-izražajne sastavnice	Nevoljko pjeva/izvodi pjesme i brojalice i pritom ne uvažavajući glazbeno-izražajne sastavnice	Pjeva/izvodi pjesme i brojalice i pritom uvažava glazbeno-izražajne sastavnice (metar/dobe, tempo, visina tona, dinamika).	Samostalno i rado pjeva/izvodi pjesme i brojalice i pritom uvažava glazbeno-izražajne sastavnice (metar/dobe, tempo, visina tona, dinamika).

(metar/dobe, tempo, visina tona, dinamika).	(metar/dobe, tempo, visina tona, dinamika).		
ISHOD: OŠ GK B.1.3. Učenik izvodi glazbene igre uz pjevanje, slušanje glazbe i pokret uz glazbu.			
RAZRADA ISHODA	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Izvodi glazbene igre uz pjevanje, s tonovima/melodijama /ritmovima, uz slušanje glazbe te prati glazbu pokretom, a pritom opaža i uvažava glazbeno-izražajne sastavnice.	Uz poticaj i intervencije učitelja izvodi glazbene igre s pjevanjem, s tonovima/melodijama/ritmovima, uz slušanje glazbe i prati pokretom pjesme i skladbe. Potrebno učestalo skretanje pozornosti na uvažavanje glazbeno-izražajnih sastavnica.	Uglavnom samostalno izvodi glazbene igre s pjevanjem, s tonovima/melodijama/ritmovima, uz slušanje glazbe i prati pokretom pjesme i skladbe uz povremeno skretanje pozornosti na glazbeno-izražajne sastavnice.	Samostalno i rado izvodi glazbene igre s pjevanjem, s tonovima/melodijama/ritmovima, uz slušanje glazbe i prati pokretom pjesme i skladbe uvažavajući glazbeno-izražajne sastavnice.
ISHOD: OŠ GK B.1.4. Učenik stvara/improvizira melodijske i ritamske cjeline te svira uz pjesme/brojalice koje izvodi.			
RAZRADA ISHODA	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Stvara/improvizira melodijske i ritamske cjeline pjevanjem, pokretom/plesom, pljeskanjem, lupkanjem, koračanjem i/ili udaraljka.	Tek uz poticaj stvara melodijske i ritamske cjeline pjevanjem, pokretom, pljeskanjem, lupkanjem, koračanjem i/ili udaraljka.	U skupini stvara jednostavne melodijske i ritamske cjeline pjevanjem, pokretom, pljeskanjem, lupkanjem, koračanjem i/ili udaraljka.	Samostalno stvara kreativne i složene melodijske i ritamske cjeline pjevanjem, pokretom, pljeskanjem, lupkanjem, koračanjem i/ili udaraljka.
Svira na udaraljka ili tjeloglazbom uz pjesme/brojalice koje pjeva/izvodi.	Udaraljke iz dječjeg instrumentarija koristi ne nepravilan i često nenamjenski način te uz čestu intervenciju i korekciju učitelja.	Svira na udaraljka ili tjeloglazbom uz pjesme/brojalice koje pjeva/izvodi uz manja odstupanja u tekstu i/ili ritmu. Ritam i tekst pjesama i brojalica reproducira uglavnom točno.	Samostalno svira na udaraljka ili tjeloglazbom uz pjesme ili brojalice koje pjeva/izvodi. Ritam i tekst pjesama i brojalica reproducira točno. Udaraljke iz dječjeg instrumentarija koristi ispravno.
DOMENA C: GLAZBA U KONTEKSTU			
ISHOD: OŠ GK C.1.1. Učenik na osnovu slušanja glazbe i aktivnog muziciranja prepoznaje različite uloge glazbe.			
RAZRADA ISHODA	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Na osnovu slušanja glazbe i aktivnog muziciranja prepoznaje različite uloge glazbe (svečana glazba, glazba za ples i sl.).	Glazbene primjere sluša uz česta skretanja pozornosti na sadržaje slušanja. Teško i uz poticaje prepoznaje različite uloge glazbe.	Pozorno sluša glazbene primjere uz manje intervencije učitelja. Dio slušanih glazbenih primjera pravilno kategorizira po ulozi (svečana glazba, glazba za ples i sl.).	Slušanjem glazbenih primjera samostalno prepoznaje različite uloge glazbe. Samoinicijativno i samostalno daje primjere i ostalih skladbi u istoj vrsti glazbe.

U nastavku donosimo elemente vrednovanja za treći i nadodani element: **Odgojni učinci rada.**

	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
ODGOJNI UČINCI RADA	Niti uz poticaj ne želi raditi kao dio skupine niti samostalno. Ne prihvaća pravila. Neprimjereno se ponaša u radu. Ne prihvaća odgovornost za svoje ponašanje. Nema razvijen osjećaj samokontrole. Ne nosi pribor za rad. Ne reagira na opomenu.	U rad se uključuje tek uz stalne intervencije učitelja. Postavljena pravila prihvaća uz stalna podsjećanja na ista. Neprimjereno se ponaša u radu. Odgovornost za svoje ponašanje prihvaća nakon intervencije učitelja. Potrebno razvijati osjećaj za samokontrolu. Ne brine o urednosti pribora za rad i na sat ga nosi povremeno. Često ne reagira na opomenu.	Uz poticaj se uključuje u rad skupine i u sve oblike rada. Prihvaća samo određena postavljena pravila. U radu ponekada dolazi do nepoželjnih oblika ponašanja te je često potrebna intervencija učitelja. Ponekada zaboravlja pribor za rad.	Uglavnom se uključuje u rad skupine i u sve oblike rada. Prihvaća i slijedi postavljena pravila pri radu uz manje opomene i podsjećanja. U radu se uglavnom ponaša primjereno. Nositi pribor za rad.	Rado se uključuje u rad skupine i u sve oblike rada. Prihvaća i slijedi postavljena pravila pri radu. U radu se ponaša primjereno. Redovito nosi pribor za rad i brine o njegovoj urednosti. Sve dodatne zadatke (izrada plakata, jednostavnih glazbala..) prihvaća i odrađuje na vrijeme, kvalitetno i sa entuzijazmom.

NASTAVNI PREDMET: MATEMATIKA

Domene u nastavnome predmetu Matematika jesu:

- brojevi
- algebra i funkcije
- oblik i prostor
- mjerenje
- podatci, statistika i vjerojatnost

Elementi vrednovanja u nastavnome predmetu Matematika jesu:

1. Usvojenost znanja i vještina:

- opisuje matematičke pojmove
- odabire odgovarajuće i matematički ispravne procedure te ih provodi
- provjerava ispravnost matematičkih postupaka i utvrđuje smislenost rezultata
- upotrebljava i povezuje matematičke koncepte.

2. Matematička komunikacija:

- koristi se odgovarajućim matematičkim jezikom (standardni matematički simboli, zapisi i terminologija) pri usmenome i pisanome izražavanju
- koristi se odgovarajućim matematičkim prikazima za predstavljanje podataka
- prelazi između različitih matematičkih prikaza
- svoje razmišljanje iznosi cjelovitim, suvislim i sažetim matematičkim rečenicama
- postavlja pitanja i odgovara na pitanja koja nadilaze opseg izvorno postavljenooga pitanja
- organizira informacije u logičku strukturu
- primjereno se koristi tehnologijom.

3. Rješavanje problema:

- prepoznaje relevantne elemente problema i naslućuje metode rješavanja
- uspješno primjenjuje odabranu matematičku metodu pri rješavanju problema

- *modelira matematičkim zakonitostima problemske situacije uz raspravu*
- *ispravno rješava probleme u različitim kontekstima*
- *provjerava ispravnost matematičkih postupaka i utvrđuje smislenost rješenja problema*
- *generalizira rješenje.*

Sadržaji vrednovanja u nastavi Matematike su:

- *usmena ispitivanja*
- *opažanja izvedbe u nekoj aktivnosti*
- *analiza mape radova*
- *procjena učeničke rasprave*
- *analiza učeničkih izvješća*

Tekst u kurzivu je u cijelosti preuzet iz Kurikuluma za Matematiku.

BROJEVI					
ISHOD: MAT OŠ A.1.1. Opisuje i prikazuje količine prirodnim brojevima i nulom.					
RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Povezuje količinu i broj.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>Povezuje količinu i broj</i> “ po zadanim elementima.	Teško povezuje količinu i broj.	Povezuje količinu i broj uz manje greške.	Povezuje količinu i broj.	Samostalno i bez upotrebe konkretna povezuje količinu i broj.
Broji u skupu brojeva do 20.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>Broji u skupu brojeva do 20</i> “ po zadanim elementima.	Metodom pokušaja i pogrešaka broji u skupu do 20.	Broji u skupu brojeva do 20 prema brojevnom nizu, zadanim slijedom.	Broji u skupu brojeva do 20 samostalno prema zadanom predlošku (2, 4, 6, ili 3, 7, 9, 11) uz manje greške.	Broji u skupu brojeva do 20 samostalno prema zadanom predlošku (2, 4, 6, ili 3, 7, 9, 11) i obrnutim slijedom točno i bez greške.
Prikazuje brojeve do 20 na različite načine.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>Prikazuje brojeve do 20 na različite načine</i> “ po zadanim elementima.	Metodom pokušaja i pogrešaka prikazuje brojeve na različite načine.	Djelomično rastavlja brojeve do 20 na ponuđene načine.	Prikazuje brojeve do 20 na različite načine uz manji poticaj.	Samostalno točno rastavlja brojeve do 20 na različite načine.

Čita i zapisuje brojeve do 20 i nulu brojkama i brojevnim riječima.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>Čita i zapisuje brojeve do 20 i nulu brojkama i brojevnim riječima</i> “ po zadanim elementima.	Uz metodički predložak djelomično čita i prepisuje brojeve do 20 i nulu brojkama i zadanim brojevnim riječima.	Čita uz pomoć i prepisuje brojeve do 20 i nulu brojkama i brojevnim riječima.	Čita i zapisuje brojeve do 20 i nulu brojkama i brojevnim riječima uz manje greške.	Uredno i točno čita i zapisuje brojeve do 20 i nulu brojkama i brojevnim riječima.
Razlikuje jednoznamenaste i dvoznamenkaste brojeve.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>Razlikuje jednoznamenaste i dvoznamenkaste brojeve</i> “ po zadanim elementima.	Isključivo vizualno razlikuje jednoznamenaste i dvoznamenkaste brojeve, bez potpunog razumijevanja.	Razlikuje jednoznamenaste i dvoznamenkaste brojeve uz manju pomoć.	Bez učiteljeve pomoći razlikuje jednoznamenaste i dvoznamenkaste brojeve.	Jednoznamenaste i dvoznamenkaste brojeve smješta na nepotpunu brojevnju crtu točno i bez pomoći.
Objašnjava vezu između vrijednosti znamenaka i vrijednosti broja.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>Objašnjava vezu između vrijednosti znamenaka i vrijednosti broja</i> “ po zadanim elementima.	Metodom pokušaja i pogrešaka djelomično objašnjava vezu između vrijednosti znamenaka i vrijednosti broja prema zadanom predlošku.	Objašnjava vezu između vrijednosti znamenaka i vrijednosti broja prema zadanom predlošku i uz navođenje.	Objašnjava vezu između vrijednosti znamenaka i vrijednosti broja uz zadane primjere.	Objašnjava vezu između vrijednosti znamenaka i vrijednosti broja.

ISHOD: MAT OŠ A.1.2. Uspoređuje prirodne brojeve do 20 i nulu.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Određuje odnos među količinama riječima: više – manje – jednako.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>Određuje odnos među količinama riječima: više – manje – jednako</i> “ po zadanim elementima.	Uz pomoć učitelja određuje odnos među količinama riječima: više – manje – jednako.	Određuje odnos među količinama riječima: više – manje – jednako.	Primjenjuje odnos među veličinama u različitim okolnostima.	Primjenjuje odnos među veličinama u različitim okolnostima.
Određuje odnos među brojevima riječima: veći – manji – jednak.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>Određuje odnos među brojevima riječima: veći – manji – jednak</i> “ po zadanim elementima.	Uz pomoć učitelja određuje odnos među brojevima riječima: veći – manji – jednak.	Uglavnom točno određuje odnos među brojevima riječima: veći – manji – jednak.	Određuje odnos među brojevima riječima: veći – manji – jednak.	Primjenjuje odnos među brojevima u različitim okolnostima.
Uspoređuje brojeve matematičkim znakovima $>$, $<$ i $=$.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>Uspoređuje brojeve matematičkim znakovima $>$, $<$, $=$</i> “ po zadanim elementima.	Uspoređuje brojeve matematičkim znakovima $>$, $<$ i $=$.	Uz zadani predložak uspoređuje brojeve matematičkim znakovima $>$, $<$ i $=$.	Uglavnom točno i samostalno uspoređuje brojeve matematičkim znakovima $>$, $<$ i $=$.	Međusobno uspoređuje više brojeva matematičkim znakovima $>$, $<$ i $=$.

	< i =“ po zadanim elementima.	koristeći grafičke primjere.			
Reda brojeve po veličini.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „Reda brojeve po veličini“ po zadanim elementima.	Reda brojeve po veličini isključivo po numeričkom nizu.	Reda brojeve po veličini.	Samostalno i točno reda brojeve po veličini.	Reda brojeve po veličini prema različitim nizovima.

ISHOD: MAT OŠ A.1.3. Koristi se rednim brojevima do 20.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Čita i zapisuje redne brojeve.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „Čita i zapisuje redne brojeve“ po zadanim elementima.	Uz pomoć i uglavnom točno čita i zapisuje redne brojeve.	Čita i zapisuje redne brojeve.	Čita i uredno zapisuje redne brojeve samostalno ih nižući.	Koristi se rednim brojevima do 20 za prikazivanje redoslijeda u različitim situacijama.
Uočava redoslijed i određuje ga rednim brojem.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „Uočava redoslijed i određuje ga rednim brojem“ po zadanim elementima.	Uočava numerički redoslijed koji djelomično točno određuje rednim brojem.	Rednim brojevima prikazuje redoslijed i određuje prvoga i posljednjega u redu.	Uočava redoslijed svih članova niza i određuje ga rednim brojem.	Samostalno i točno označava redoslijed svih članova niza i određuje ga rednim brojem.
Razlikuje glavne i redne brojeve.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „Razlikuje glavne i redne brojeve“ po zadanim elementima.	Teško uviđa razliku između glavnih i rednih brojeva.	Razlikuje glavne i redne brojeve.	Uočava razliku između glavnih i rednih brojeva te se njima koristi na točan način.	Objašnjava razliku između glavnih i rednih brojeva te se njima koristi na točan način.

ISHOD: MAT OŠ A.1.4. MAT OŠ B.1.1. Zbraja i oduzima u skupu brojeva do 20.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Zbraja i oduzima brojeve do 20.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „Zbraja i oduzima brojeve do 20“ po zadanim elementima.	Zbraja i oduzima brojeve do 20 koristeći se konkretima.	Zbraja i oduzima uz poneku pogrešku i manju pomoć učitelja.	Zbraja i oduzima uz poneku pogrešku.	Automatizirano i točno zbraja i oduzima brojeve do 20.
Računske operacije zapisuje matematičkim zapisom.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „Računske operacije zapisuje matematičkim zapisom“ po zadanim elementima.	Započete i nepotpune matematičke zapise dovršava ponuđenim računskim operacijama.	Računske operacije zapisuje matematičkim zapisom uz manje greške.	Računske operacije zapisuje matematičkim zapisom.	Računske operacije zapisuje matematičkim zapisom samostalno i točno.

Imenuje članove u računskim operacijama.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>Imenuje članove u računskim operacijama</i> “ po zadanim elementima.	Imenuje članove u računskim operacijama uz napisani predložak.	Imenuje članove u računskim operacijama isključivo ako su zadani po redosljedju računске radnje.	Točno imenuje članove u računskim operacijama.	Uočava imena članova u računskim operacijama u zadanim zadatcima te ih koristi u govoru.
Primjenjuje svojstva komutativnosti i asocijativnosti te vezu zbrajanja i oduzimanja.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>Primjenjuje svojstva komutativnosti i asocijativnosti te vezu zbrajanja i oduzimanja</i> “ po zadanim elementima.	Rabi zamjenu mjesta i združivanje pribrojnika na različite načine završavajući započete jednostavne primjere.	Rabi zamjenu mjesta i združivanje pribrojnika na različite načine isključivo prema riješenim modelima zadataka.	Rabi zamjenu mjesta i združivanje pribrojnika na različite načine uz manje greške i pomoć.	Uočava pravila asocijativnosti i komutativnosti i primjenjuje ih samostalno i točno.
Određuje nepoznati broj u jednakosti.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>Određuje nepoznati broj u jednakosti</i> “ po zadanim elementima.	Isključivo uz grafički prikaz zadatka i prisustvo učitelja određuje nepoznati broj u jednakosti.	Određuje nepoznati broj u jednakosti koristeći konkretne ili crtež.	Uz poneku grešku određuje nepoznati broj u jednakosti.	Primjenjujući vezu zbrajanja i oduzimanja samostalno, brzo i točno određuje nepoznati broj u jednakosti.

ISHOD: MAT OŠ A.1.5. Matematički rasuđuje te matematičkim jezikom prikazuje i rješava različite tipove zadataka.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Postavlja matematički problem (određuje što je poznato i nepoznato, predviđa/istražuje i odabire strategije, donosi zaključke i određuje moguća rješenja).	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>Postavlja matematički problem</i> “ po zadanim elementima.	Uz vođenje i dodatne primjere postavlja matematički problem.	Donosi zaključke rješavajući jednostavne primjere.	Uz manju asistenciju postavlja matematički problem, određuje što je poznato i nepoznato, odabire strategije. Donosi uglavnom ispravne zaključke.	Postavlja matematički problem, određuje što je poznato i nepoznato, odabire strategije, donosi zaključke i određuje moguća rješenja.
Koristi se stečenim spoznajama u rješavanju različitih tipova zadataka (računski zadatci, u tekstualnim zadatcima i problemskim situacijama iz svakodnevnoga života).	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>Koristi se stečenim spoznajama u rješavanju različitih tipova zadataka</i> “ po zadanim elementima.	Uz stalnu podršku učitelja povezuje stečena znanja i primjenu istih.	Matematičkim jezikom na različite načine prikazuje i rješava samo jednostavne brojevnе izraze.	Uglavnom se samostalno koristi stečenim spoznajama u rješavanju različitih tipova zadataka (računski zadatci, u tekstualnim zadatcima i problemskim situacijama iz svakodnevnoga života).	Koristi se stečenim spoznajama u rješavanju različitih tipova zadataka (računski zadatci, u tekstualnim zadatcima i problemskim situacijama iz svakodnevnoga života).

Odabire matematički zapis uspoređivanja brojeva ili računsku operaciju u tekstualnim zadatcima.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>Odabire matematički zapis uspoređivanja brojeva ili računsku operaciju u tekstualnim zadatcima</i> “ po zadanim elementima.	Odabire matematički zapis uspoređivanja brojeva ili računsku operaciju u zadatcima sa grafičkim prikazom.	Odabire matematički zapis uspoređivanja brojeva ili računsku operaciju u jednostavnijim tekstualnim zadatcima.	Odabire matematički zapis uspoređivanja brojeva ili računsku operaciju u tekstualnim zadatcima uz manju pomoć učitelja.	Koristi se stečenim spoznajama odabira matematičkih zapisa uspoređivanja brojeva ili računskih operacija u tekstualnim zadatcima.
Smišlja zadatke u kojima se pojavljuju odnosi među brojevima ili potreba za zbrajanjem ili oduzimanjem.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>Smišlja zadatke u kojima se pojavljuju odnosi među brojevima ili potreba za zbrajanjem ili oduzimanjem</i> “ po zadanim elementima.	Prema zadanim smjernicama i uz prisustvo učitelja smišlja jednostavnije zadatke u kojima se pojavljuju odnosi među brojevima ili potreba za zbrajanjem ili oduzimanjem.	Uz zadane predloške smišlja jednostavnije zadatke u kojima se pojavljuju odnosi među brojevima ili potreba za zbrajanjem ili oduzimanjem.	Smišlja jednostavnije zadatke u kojima se pojavljuju odnosi među brojevima ili potreba za zbrajanjem ili oduzimanjem.	Smišlja zadatke u kojima se pojavljuju odnosi među brojevima ili potreba za zbrajanjem ili oduzimanjem, samostalno ih postavlja i točno rješava.

ALGEBRA I FUNKCIJE

ISHOD: OŠ MAT B.1.2. Prepoznaje uzorak i nastavlja niz.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Uočava uzorak nizanja.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>Uočava uzorak nizanja</i> “ po zadanim elementima.	Teško određuje uzorak nizanja.	Uglavnom samostalno uočava uzorak nizanja.	Uočava uzorak nizanja.	Uočava uzorak nizanja te stvara vlastite nizove prema određenim kriterijima.
Objašnjava pravilnost nizanja.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>Objašnjava pravilnost nizanja</i> “ po zadanim elementima.	Prema više jednakih primjera uz pomoć i vođenje tumači pravilnost nizanja jednostavnijih primjera.	Objašnjava pravilnost nizanja jednostavnijih primjera.	Objašnjava pravilnost nizanja.	Objašnjava pravilnost nizanja dajući svoje primjere.
Objašnjava kriterije nizanja.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>Objašnjava kriterije nizanja</i> “ po zadanim elementima.	Uz stalni poticaj i dodatne primjere objašnjava kriterije nizanja.	Uz poticaj objašnjava kriterije nizanja.	Uglavnom samostalno objašnjava kriterije nizanja.	Ispravnim argumentima objašnjava kriterije nizanja dajući svoje primjere.
Niže po zadanome kriteriju.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>Niže po</i> “	Metodom pokušaja i pogrešaka niže po zadanome kriteriju.	Nastavlja nizati jednostavne nizove.	Niže po zadanome kriteriju.	Uočava kriterije nizanja i po njima samostalno niže.

	zadanome kriteriju“ po zadanim elementima.				

OBLIK I PROSTOR

ISHOD: OŠ MAT C.1.1. Izdvaja i imenuje geometrijska tijela i likove i povezuje ih s oblicima objekata u okruženju.

RADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Imenuje i opisuje kuglu, valjak, kocku, kvadar, piramidu i stožac.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>Imenuje i opisuje kuglu, valjak, kocku, kvadar, piramidu i stožac</i> “ po zadanim elementima.	Razlikuje kuglu, valjak, kocku, kvadar, piramidu i stožac.	Izdvaja i imenuje geometrijska tijela i likove predstavljene objektima iz skupine didaktičkih modela uz manje greške.	Izdvaja i imenuje geometrijska tijela i likove predstavljene objektima iz neposredne okoline i didaktičkim modelima.	Izdvaja, imenuje i uspoređuje geometrijska tijela i likove predstavljene objektima iz neposredne okoline i vlastitog iskustva prisjećanjem.
Imenuje ravne i zakrivljene plohe.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>Imenuje ravne i zakrivljene plohe</i> “ po zadanim elementima.	Razlikuje ravne i zakrivljene plohe	Imenuje i uz poticaj pokazuje ravne i zakrivljene plohe.	Pokazuje ravne i zakrivljene plohe na didaktičkim modelima.	Pronalazi ravne i zakrivljene plohe u okolini te ih samostalno izdvaja.
Ravne plohe geometrijskih tijela imenuje kao geometrijske likove: kvadrat, pravokutnik, trokut i krug.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>Ravne plohe geometrijskih tijela imenuje kao geometrijske likove: kvadrat, pravokutnik, trokut i krug</i> “ po zadanim elementima.	Ravne plohe geometrijskih tijela imenuje ali ih sa likovima povezuje samo uz prisustvo modela geometrijskih tijela.	Ravne plohe geometrijskih tijela uz poticaj imenuje kao geometrijske likove: kvadrat, pravokutnik, trokut i krug.	Ravne plohe geometrijskih tijela imenuje kao geometrijske likove: kvadrat, pravokutnik, trokut i krug.	Samostalno izdvaja ravne i zakrivljene plohe s geometrijskih tijela i imenuje ih kao geometrijske likove.
Imenuje i opisuje kvadrat, pravokutnik, krug i trokut.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>Imenuje i opisuje kvadrat, pravokutnik, krug i trokut</i> “ po zadanim elementima.	Izdvaja i opisuje ali ne imenuje geometrijske likove.	Izdvaja i imenuje geometrijske likove i likove predstavljene objektima iz skupine didaktičkih modela uz manje greške.	Izdvaja i imenuje geometrijske likove i likove predstavljene objektima iz neposredne okoline i didaktičkim modelima.	Izdvaja, imenuje i uspoređuje geometrijske likove i likove predstavljene objektima iz neposredne okoline i vlastitog iskustva prisjećanjem.

ISHOD: OŠ MAT C.1.2. Crta i razlikuje ravne i zakrivljene crte.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Razlikuje i crta ravne i zakrivljene crte.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>Razlikuje i crta ravne i zakrivljene crte</i> “ po zadanim elementima.	Razlikuje ravne i zakrivljene crte, crta ih uz zadane predloške i naputke.	Razlikuje i crta ravne i zakrivljene crte.	Razlikuje, uspoređuje i crta zakrivljene i ravne crte te se koristi ravnalom pri crtanju ravnih crta.	Crta zakrivljene i ravne crte te se ravnalom koristi na pravilan način, ravne crte crta slijeva udesno.

Koristi se ravnalom.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „Koristi se ravnalom“ po zadanim elementima.	Koristi se ravnalom uz stalno podsjećanje.	Koristi se ravnalom uz podsjećanje na ispravan način korištenja ravnala.	Uglavnom pravilno se služi ravnalom te crta njime pravilnim smjerom.	Pravilno se služi ravnalom te crta njime pravilnim smjerom.

ISHOD: OŠ MAT C.1.3. Prepoznaje i ističe točke.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Prepoznaje istaknute točke i označava ih velikim tiskanim slovima.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „Prepoznaje istaknute točke i označava ih velikim tiskanim slovima“ po zadanim elementima.	Istaknute točke prepoznaje uz pomoć, povremeno ih označava velikim tiskanim slovima.	Prepoznaje istaknute točke i povremeno ih označava velikim tiskanim slovima.	Prepoznaje istaknute točke i označava ih velikim tiskanim slovima.	Samostalno prepoznaje i ističe točke i označava ih velikim tiskanim slovima.
Određuje vrhove geometrijskih tijela i likova kao točke.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „Prepoznaje istaknute točke i označava ih velikim tiskanim slovima“ po zadanim elementima.	Određuje samo vrhove geometrijskih likova kao točke.	Određuje vrhove geometrijskih tijela i likova kao točke prema riješenom primjeru.	Određuje vrhove geometrijskih tijela i likova kao točke.	Određuje vrhove geometrijskih tijela i likova kao točke, označava ih i imenuje velikim početnim slovom.
Crta (ističe) točke.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „Crta (ističe) točke“ po zadanim elementima.	Ističe točke na sjecištu ravnih i zakrivljenih crta uz dodatnu pomoć učitelja.	Ističe točke na sjecištu ravnih i zakrivljenih crta te na geometrijskim likovima.	Ističe točke na sjecištu ravnih i zakrivljenih crta, na geometrijskim tijelima i likovima uz povremene poticaje.	Ističe točke na sjecištu ravnih i zakrivljenih crta, na geometrijskim tijelima i likovima bez poticaja.

MJERENJE

ISHOD: OŠ MAT D.1.1. Analizira i uspoređuje objekte iz okoline prema mjerivom svojstvu.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Prepoznaje odnose među predmetima: dulji – kraći – jednako dug, veći – manji – jednak.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „Prepoznaje odnose među predmetima: dulji – kraći – jednako dug, veći – manji – jednak“ po zadanim elementima.	Prepoznaje odnose među predmetima: dulji – kraći – jednako dug, veći – manji – jednak.	Uspoređuje odnose među predmetima: dulji – kraći – jednako dug, veći – manji – jednak te ih objašnjava.	Uspoređuje, razvrstava i niže objekte prema mjerivu svojstvu.	Samostalno uspoređuje, razvrstava i niže objekte prema mjerivu svojstvu.

Određuje najdulji, najkraći, najveći, najmanji objekt.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>Određuje najdulji, najkraći, najveći, najmanji objekt</i> “ po zadanim elementima.	Određuje najdulji, najkraći, najveći, najmanji objekt.	Međusobno uspoređuje najdulji, najkraći, najveći, najmanji objekt.	Uspoređuje najdulji, najkraći, najveći, najmanji objekt te ih po tim svojstvima razvrstava.	Uspoređuje, razvrstava i niže objekte prema mjerivu svojstvu.

ISHOD: OŠ MAT D.1.2. Služi se hrvatskim novcem u jediničnoj vrijednosti kune u skupu brojeva do 20.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Prepoznaje hrvatske kovanice i novčanice vrijednosti: 1 kuna, 2 kune, 5 kuna, 10 kuna i 20 kuna.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>Prepoznaje hrvatske kovanice i novčanice vrijednosti: 1 kuna, 2 kune, 5 kuna, 10 kuna i 20 kuna</i> “ po zadanim elementima.	Metodom pokušaja i pogrešaka prepoznaje hrvatske kovanice i novčanice vrijednosti: 1 kuna, 2 kune, 5 kuna, 10 kuna i 20 kuna.	Prepoznaje hrvatske kovanice i novčanice vrijednosti: 1 kuna, 2 kune, 5 kuna, 10 kuna i 20 kuna.	Uspoređuje i razvrstava hrvatske kovanice i novčanice vrijednosti: 1 kuna, 2 kune, 5 kuna, 10 kuna i 20 kuna.	Razvrstava po vrijednosti hrvatske kovanice i novčanice vrijednosti: 1 kuna, 2 kune, 5 kuna, 10 kuna i 20 kuna.
Služi se kunama i znakom jedinične vrijednosti kuna.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>Služi se kunama i znakom jedinične vrijednosti kuna</i> “ po zadanim elementima.	Služi se kunama pri jednostavnijim radnjama.	Služi se kunama i znakom jedinične vrijednosti kuna uz pomoć i zadane primjere.	Služi se kunama i znakom jedinične vrijednosti kuna.	Služi se kunama i znakom jedinične vrijednosti kuna, shvaća vrijednost novca, primjenjuje znanje na svakodnevne situacije.
Uspoređuje vrijednosti kovanica i novčanica te računa s novcem u skupu brojeva do 20.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>Uspoređuje vrijednosti kovanica i novčanica te računa s novcem u skupu brojeva do 20</i> “ po zadanim elementima.	Uspoređuje vrijednosti kovanica i novčanica, uz asistenciju računa s novcem jednostavnije zadatke.	Prema zadanim smjernicama i predlošcima uviđa vrijednost kovanica i novčanica, računa s novcem jednostavnije zadatke.	Uspoređuje vrijednosti kovanica i novčanica te računa s novcem u skupu brojeva do 20.	Objašnjava i demonstrira vrijednost kovanica i novčanica, lako i brzo računa s novcem u skupu brojeva do 20.
Objašnjava svrhu i korist štednje.	Navedena sastavnica ishoda ne vrednuje se numerički, već se za nju vode pisane bilješke.				

PODACI, STATISTIKA I VJEROJATNOST

ISHOD: OŠ MAT E.1.1. Služi se podacima i prikazuje ih piktogramima i jednostavnim tablicama.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Određuje skup prema nekome svojstvu.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>Određuje skup prema nekome</i> “	Metodom pokušaja i pogrešaka članove svrstava u skupove.	Prema zadanim smjernicama određuje skup prema nekome svojstvu.	Određuje skup prema određenom svojstvu.	Brzo, lako i točno imenuje kriterije po kojima su članovi svrstani u skup.

	<i>svojstvu</i> “ po zadanim elementima.				
Prebrojava članove skupa.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>Prebrojava članove skupa</i> “ po zadanim elementima.	Uz pomoć i poticaj prebrojava članove skupa.	Uglavnom samostalno prebrojava članove skupa.	Prebrojava članove skupa.	Prebrojava članove skupa i imenuje kriterije po kojima su članovi svrstani u skup
Uspoređuje skupove.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>Uspoređuje skupove</i> “ po zadanim elementima.	Skupove uspoređuje tek nakon skretanja pozornosti na njihova svojstva.	Uspoređuje skupove.	Uviđa kriterij po kojemu su članovi podijeljeni u skupove i uspoređuje ih.	Samostalno formira skupove po određenim kriterijima.
Prikazuje iste matematičke pojmove na različite načine (crtež, skup, piktogram i jednostavna tablica).	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>Prikazuje iste matematičke pojmove na različite načine</i> “ po zadanim elementima.	Matematičke pojmove prikazuje isključivo crtežom uz pomoć učitelja.	Matematičke pojmove prikazuje crtežom i skupom djelomično točno, piktogramima ili tablicama samo uz pomoć i asistenciju učitelja.	Uglavnom samostalno prikazuje iste matematičke pojmove na različite načine (crtež, skup, piktogram i jednostavna tablica).	Samostalno prikazuje iste matematičke pojmove na različite načine (crtež, skup, piktogram i jednostavna tablica) te ih koristi prilikom samostalnog rješavanja zadataka.
Čita i tumači podatke prikazane piktogramima i jednostavnim tablicama.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „Čita i tumači podatke prikazane piktogramima i jednostavnim tablicama“ po zadanim elementima.	Teško povezuje piktogram ili tablicu sa podacima, čita ih isključivo uz pomoć učitelja.	Čita podatke iz piktograma i tablica uz dodatne smjernice i navođenja.	Uz manju pomoć i greške čita i tumači piktograme i tablice.	Čita i tumači podatke prikazane piktogramima i jednostavnim tablicama.

NASTAVNI PREDMET: PRIRODOSLOVLJE

Kurikulum nastavnoga predmeta Prirodoslovlje obuhvaća makrokoncepte:

- *Organiziranost prirode (oznaka A),*
- *Procesi i međudjelovanja (oznaka B),*
- *Energija (oznaka C)*

U nastavnome predmetu Priroda i društvo dva su elementa vrednovanja:

- *usvojenost prirodoslovnih koncepata*
- *prirodnoznanstvene kompetencije.*

Vrednovanje usvojenosti odgojno-obrazovnih ishoda u nastavnome predmetu Prirodoslovlje treba biti integrirano s s učenjem i poučavanjem.

Provodi se kroz:

- razgovor, pitanja i odgovori (usmeni odgovori)
- rješavanje zadataka pisane provjere znanja
- rješavanje problemskih zadataka
- tumačenje grafičkih organizatora znanja i/ili tablično/grafički prikazanih rezultata znanstvenih istraživanja
- izvedba pokusa ili istraživanja prema pisanom protokolu
- objašnjenje izvedenog pokusa ili istraživanja
- izrada izvješća o provedenom istraživanju prema unaprijed utvrđenim kriterijima
- izrada konceptualnih i/ili umnih mapa, križaljki, pitalica, rebusa, kvizova, stripova, infografika prema unaprijed utvrđenim kriterijima
- izrada plakata, prezentacija, seminara prema unaprijed utvrđenim kriterijima.

Tekst u kurzivu je u cijelosti preuzet iz Kurikuluma za Prirodoslovlje.

A. ORGANIZIRANOST PRIRODE

ISHOD: PRI OŠ A.1.1. Učenik opisuje prirodu kao cjelinu građenu od manjih dijelova zapažajući njihova svojstva na temelju opažanja neposrednog okoliša.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Prepoznaje prirodu kao cjelinu koju čine različita tijela	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „Prepoznaje prirodu kao cjelinu koju čine različita tijela“ po zadanim elementima.	Ne uočava dijelove prirode te mogućnost dijeljenja prirode na sitnije dijelove.	Imenuje uočene dijelove prirode te različita tijela u svojoj okolini. Uz pomoć navodi da je priroda cjelina sastavljena od različitih tijela.	Uglavnom samostalno opisuje prirodu kao cjelinu sastavljenu od različitih tijela.	Samostalno opisuje prirodu kao cjelinu građenu od različitih tijela pri čemu jasno navodi da su tijela dijelovi cjeline.
Opisuje tijelo kao cjelinu koja je građena od manjih dijelova	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „Opisuje tijelo kao cjelinu koja je građena od manjih dijelova“ po zadanim elementima.	Slabo razlikuje dio od cjeline te samo uz pomoć navodi da su tijela građena od manjih dijelova.	Uz pomoć razlikuje cjelinu i njezine dijelove. Tijela/cjeline samostalno ne dijeli na manje dijelove.	Otkriva da tijelo/cjelinu čine dijelov te da se različita tijela/cjeline mogu dijeliti na sitnije dijelove.	Samostalno otkriva da cjelinu čine dijelovi te različite cjeline dijeli na sitnije dijelove.
Prepoznaje da cjelina i njezini dijelovi mogu imati različita svojstva	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „Prepoznaje da cjelina i njezini dijelovi mogu imati različita svojstva“ po zadanim elementima.	Slabo razlikuje dio od cjeline te samo uz pomoć uočava neka njihova osnovna svojstva.	Zapaža dijelove cjeline, iako je samostalno ne dijeli na sitnije dijelove. Uočava, ali ne povezuje da cjelina i njezini dijelovi mogu imati različita svojstva.	Razlikuje većinu svojstava dijelova i cjelina te povezuje da cjelina i njezini dijelovi mogu imati različita svojstva.	Samostalno, temeljem istraživanja zaključuje da da cjelina i njezini dijelovi mogu imati različita svojstva.
Prepoznaje svojstva neživoga i živog svijeta	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „Prepoznaje svojstva neživoga i živog svijeta“ po zadanim elementima.	Ne razlikuje živu od nežive prirode u neposrednom okolišu. Uz pomoć navodi obilježja živih bića.	Zapaža svojstva neživoga i živoga u neposrednome okolišu. Navodi obilježja živih bića.	Uglavnom samostalno uspoređuje obilježja živoga, svojstva neživoga u neposrednome okolišu.	Na samostalno odabranim primjerima opisuje obilježja neživoga i živog svijeta.
Razlikuje materijale od kojih su načinjena tijela	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „Razlikuje materijale od kojih su načinjena tijela“ po zadanim elementima.	Uz pomoć navodi materijale od kojeg je načinjeno neko tijelo.	Imenuje materijale od kojih su načinjena tijela u neposrednome okolišu. Uz pomoć prepoznaje je li materijal	U neposrednom okolišu razlikuje materijale od kojih su načinjena tijela te ih razvrstava prema	Uspoređuje materijale od kojih su građena tijela prema tome jesu li iz prirode ili ih je proizveo

			nastao u prirodi ili ga je proizveo čovjek.	tome jesu li iz prirode ili ih je proizveo čovjek.	čovjek te objašnjava kriterije za tu podjelu.
Razvrstava materijale od kojih su građena tijela prema njihovim svojstvima	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „Razvrstava materijale od kojih su građena tijela prema njihovim svojstvima“ po zadanim elementima.	Uz pomoć navodi svojstva tijela/materijala koja je moguće istražiti osjetilima. Ne uočava zajednička svojstva dvaju različitih tijela.	Razlikuje svojstva tijela/materijala koja istražuje svojim osjetilima. Uz manju pomoć razvrstava materijale prema zajedničkim svojstvima.	Razlikuje svojstva tijela/materijala istraživanih svojim osjetilima i pokusima te ih uglavnom samostalno razvrstava prema zadanim kriterijima.	Uspoređuje svojstva različitih tijela/materijala istraživanih svojim osjetilima i pokusima te ih samostalno i s lakoćom klasificira prema odgovarajućim kriterijima.

B. PROCESI I MEĐUDJELOVANJA

ISHOD: PRI OŠ B.1.1. Učenik uspoređuje obilježja pojedinih godišnjih doba na temelju opažanja.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Prepoznaje pravilno izmjenjivanje godišnjih doba	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „Prepoznaje pravilno izmjenjivanje godišnjih doba“ po zadanim elementima.	Imenuje godišnja doba, ali ne prepoznaje redosljed njihove izmjene.	Reproducira redosljednu izmjenu godišnjih doba, dok uz pomoć navodi prethodno ili sljedeće godišnje doba.	Uglavnom samostalno prepoznaje pravilno izmjenjivanje godišnjih doba temeljem vlastitih zapažanja i njihovih obilježja.	Na temelju vlastitih opažanja uspoređuje obilježja godišnjih doba i opisuje njihovu pravilnu izmjenu.
Povezuje pojedino godišnje doba s duljinom dana i noći	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „Povezuje pojedino godišnje doba s duljinom dana i noći.“ po zadanim elementima.	Opisuje dan i noć kao dijelove dana, ali teže povezuje promjenu duljine svijetlog i tamnog dijela dana s pojedinim godišnjim dobom.	Reproducira naučeno o izmjeni dana i noći. Uz pomoć povezuje da svijetli dio dana tijekom zime prema proljeću postaje sve dulji, a tijekom ljeta prema jeseni sve kraći.	Opisuje promjenu duljine svijetlog i tamnog dijela dana kroz godišnja doba uz poneke dodatne upute.	Samostalno objašnjava promjene duljine dana i noći kroz godišnja doba te ih povezuje s obilježjima pojedinog godišnjeg doba.
Opisuje obilježja vremena različitih godišnjih doba	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „Opisuje obilježja vremena različitih godišnjih doba“ po zadanim elementima.	Promatra promjene u prirodi u neposrednome okolišu prema uputama. Uz pomoć navodi obilježja vremenskih uvjeta	Promatra i opisuje vremenske uvjete u prirodi u neposrednome okolišu, ali ih samostalno ne uspoređuje i ne dovodi	Uz kratke upute promatra i predviđa vremenske uvjete dovodeći ih uglavnom samostalno u vezu s pripadnim godišnjim dobom.	Promatra, uspoređuje i predviđa vremenske uvjete povezujući ih s odgovarajućim godišnjim dobom bez pomoći i točno.

		različitih godišnjih doba.	u vezu s odgovarajućim godišnjim dobom.		
Prepoznaje da se priroda mijenja tijekom godišnjih doba	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „Prepoznaje da se priroda mijenja tijekom godišnjih doba“ po zadanim elementima.	Prema zadanom kalendaru prirode učenik promatra i bilježi jednostavnije promjene u prirodi s obzirom na izmjenu godišnjih doba.	Prema unaprijed dogovorenim uputama (kalendar prirode) promatra, prati i bilježi promjene u prirodi s obzirom na izmjenu godišnjih doba.	Promatra, prati i bilježi promjene u prirodi s obzirom na izmjenu godišnjih doba.	Sustavno promatra, prati i bilježi promjene u prirodi s obzirom na izmjenu godišnjih doba te samostalno izvodi zaključke o uzrocima uočenih promjena.
Povezuje obilježja godišnjih doba s ponašanjem živih bića	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „Povezuje obilježja godišnjih doba s ponašanjem živih bića“ po zadanim elementima.	Promatra promjene u prirodi u neposrednome okolišu prema uputama. Uz pomoć navodi neka ponašanja živih bića karakteristična za pojedino godišnje doba, no ne dovodi ih u vezu s utjecajem vremenskih uvjeta.	Promatra i opisuje promjene u prirodi u neposrednome okolišu, ali ih samostalno ne dovodi u vezu s ponašanjem živih bića i promjenom vremenskih uvjeta u pojedinom godišnjem dobu.	Uz poneke dodatne upute promatra i opisuje promjene u prirodi. Uglavnom samostalno povezuje promjenu vremenskih uvjeta s promjenom ponašanja živih bića i pripadnim godišnjim dobom.	Promatra i prati promjene u prirodi te ih potpuno samostalno uzročno-posljedično povezuje s utjecajem vremenskih uvjeta i promjenom ponašanja živih bića tijekom pojedinog godišnjeg doba.
Prilagođava vlastite navike određenom godišnjem dobu	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „Prilagođava vlastite navike određenom godišnjem dobu“ po zadanim elementima.	Nabraja 4 godišnja doba naučenim slijedom, ali isključivo uz pomoć i vođeni razgovor prepoznaje njihovu izmjenu. Osobne navike prilagođava godišnjem dobu prema uputama, ali ne i samostalno.	Prepoznaje izmjenu godišnjih doba. Svoje navike prilagođava određenom godišnjem dobu.	Objašnjava smjenu godišnjih doba i svoje navike prilagođava određenom godišnjem dobu.	Samostalno prati promjene vremenskih uvjeta tijekom godišnjih doba, opisujući njihovu izmjenu. Svoje navike prilagođava izmjeni godišnjih doba te pojašnjava zašto to čini.

ISHOD: PRI OŠ B.1.2. Učenik povezuje životne navike s očuvanjem zdravlja i zaštitom okoliša.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Navodi primjere očuvanja zdravlja i dobrobiti okoliša	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „Navodi primjere očuvanja zdravlja i	U neposrednom okolišu uz pomoć prepoznaje primjere očuvanja zdravlja i okoliša, no	Prepoznaje u neposrednome okolišu načine čuvanja zdravlja i čistoće prostora te ih	Navodi primjere zdravih životnih navika i prihvatljivih ponašanja spram prirode dovodeći	Samostalno opisuje zdrave životne navike i prihvatljive oblike djelovanja prema prirodi

	<i>dobrobiti okoliša“</i> po zadanim elementima.	teško navodi njihovu svrhu.	uz pomoć povezuje s očuvanjem zdravlja i zaštitom okoliša.	ih uglavnom samostalno u vezu s očuvanjem zdravlja i zaštitom okoliša.	povezujući ih s očuvanjem zdravlja i zaštitom okoliša.
Navodi prednosti zdravog života i važnost svakodnevne primjene	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>Navodi prednosti zdravog života i važnost svakodnevne primjene“</i> po zadanim elementima.	Imenuje samo glavne dnevne obroke uz navođenje. Teže prepoznaje važnost i povezanost održavanja osobne čistoće, redovite tjelovježbe, liječničkih i stomatoloških pregleda te pravilne prehrane s očuvanjem zdravlja.	Navodi dnevne obroke. Uz poticaj povezuje očuvanje zdravlja s osobnom čistoćom, redovitom tjelovježbom, redovitim liječničkim i stomatološkim pregledima te pravilnom prehranom. Potrebno ga/ju je podsjećati na njihovu redovitu primjenu.	Navodi primjere dnevnih obroka i primjere redovitoga održavanja osobne čistoće, tjelovježbe, liječničkih i stomatoloških pregleda povezujući s očuvanjem zdravlja. Uglavnom ih redovito primjenjuje u školskim uvjetima.	Imenuje i predlaže poželjne primjere dnevnih obroka. Opisuje važnost redovitog i pravilnog održavanja osobne čistoće i tjelovježbe, prehrane i liječničkih pregleda te njihovu vezu s očuvanjem zdravlja. Redovito ih primjenjuje u školskim uvjetima.
Razlikuje prihvatljive od neprihvatljivih oblika djelovanja prema prirodi	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>Razlikuje prihvatljive od neprihvatljivih oblika djelovanja prema prirodi“</i> po zadanim elementima.	Navodi neke prihvatljive i neke neprihvatljive oblike djelovanja prema prirodi, no teže ih uočava u neposrednom okolišu. Netočno i nepotpuno razvrstava otpad primjenom određenoga kriterija. Uz poticaj sudjeluje u aktivnostima RZ i škole povezanim sa zaštitom okoliša.	Prepoznaje prihvatljive i neprihvatljive oblike djelovanja prema prirodi u neposrednom okolišu. Uglavnom točno i potpuno razvrstava otpad primjenom zadanoga kriterija. Većinu vremena pridonosi očuvanju okoliša sprečavanjem nastanka nepotrebnog otpada i aktivnostima RZ i škole povezanim sa zaštitom okoliša.	Prepoznaje prihvatljive i neprihvatljive oblike djelovanja prema prirodi u neposrednom okolišu. Točno i potpuno razvrstava otpad primjenom zadanoga kriterija. Svojim primjerom pridonosi očuvanju okoliša sprečavanjem nastanka nepotrebnog otpada i sudjelovanjem u aktivnostima RZ i škole povezanim sa zaštitom okoliša.	Razlikuje prihvatljive od neprihvatljivih oblika djelovanja prema prirodi. Aktivno sudjeluje u akcijama čišćenja i uređenja okoliša škole
Razlikuje značenje osnovnih znakova upozorenja i opasnosti	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>Razlikuje značenje</i>	Prepoznaje značenja znakova upozorenja (zaštitnu opremu:	Prepoznaje značenja znakova upozorenja (zaštitnu opremu:	Na primjerima iz svakodnevnog života uočava znakove	Na primjerima iz svakodnevnog života razlikuje značenje

	<i>osnovnih znakova upozorenja i opasnosti“ po zadanim elementima.</i>	rukavice, maska, naočale) i znakove opasnosti (zapaljivo, otrovno). Ne opisuje ponašanje sukladno prepoznatim znakovima kao ni njihovu svrhu čuvanja zdravlja.	rukavice, maska, naočale) i znakove opasnosti (zapaljivo, otrovno) u neporednome okolišu. Uz pomoć opisuje ponašanje sukladno prepoznatim znakovima u svrhu očuvanja zdravlja.	upozorenja (zaštitnu opremu: rukavice, maska, naočale) i znakove opasnosti (zapaljivo, otrovno) te uglavnom točno opisuje ponašanje sukladno prepoznatim znakovima u svrhu očuvanja zdravlja.	osnovnih znakova upozorenja i opasnosti (piktograma) te opisuje primjereno ponašanje u skladu s njihovim značenjem u svrhu osobne zaštite i očuvanja zdravlja.

ISHOD: PRI OŠ B.1.3. Učenik prepoznaje na temelju opažanja da se određene pojave i procesi u prirodi odvijaju ciklički.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Prepoznaje osnovne zakonitosti u prirodi zapaženjem pojava koje se odvijaju ciklički	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>Prepoznaje osnovne zakonitosti u prirodi zapaženjem pojava koje se odvijaju ciklički“</i> po zadanim elementima.	Navodi izmjenu dana i noći te godišnjih doba kao pojave koje se ponavljaju tijekom vremena.	Zapaža da se neke pojave i promjene u živoj i neživoj prirodi odvijaju/ponavljaju u pravilnim vremenskim razmacima.	Prepoznaje pravilno izmjenjivanje godišnjih doba te dana i noći temeljem vlastitih zapažanja te uglavnom samostalno zaključuje o pravilnostima u njihovom pojavljivanju tijekom vremena.	Na temelju vlastitih opažanja uspoređuje obilježja cikličkih pojava u neživoj i živoj prirodi te opisuje njihovu pravilnu izmjenu.
Prepoznaje izmjenu dana i noći kao cikličku pojavu	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>Prepoznaje izmjenu dana i noći kao cikličku pojavu“</i> po zadanim elementima.	Navodi izmjenu dana i noći, te osnovna obilježja te izmjene, ali teže povezuje izmjenu dana i noći s utjecajem na živa bića.	Reproducira naučeno o izmjeni dana i noći. Uz pomoć je opisuje kao cikličku pojavu te slabije povezuje s promjenama u životu živih bića.	Opisuje izmjenu dana i noći te uglavnom samostalno povezuje duljinu svijetlog i tamnog dijela dana s utjecajem na živu i neživu prirodu.	Opisuje da se izmjena dana i noći odvija u pravilnim razmacima te samostalno zapaža povezanost s promjenama u živoj i neživoj prirodi.
Prepoznaje cikličko ponavljanje godišnjih doba	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>Prepoznaje cikličko ponavljanje godišnjih doba“</i> po zadanim elementima.	Navodi izmjenu godišnjih doba, te osnovna obilježja te izmjene, ali teže povezuje izmjenu godišnjih doba s utjecajem na živa bića.	Reproducira naučeno o izmjeni godišnjih doba. Uz pomoć je opisuje kao cikličku pojavu te slabije povezuje s promjenama u životu živih bića.	Opisuje cikličku izmjenu godišnjih doba te je uglavnom samostalno povezuje s utjecajem na živu i neživu prirodu.	Opisuje da se izmjena godišnjih doba odvija u pravilnim razmacima te samostalno zapaža povezanost s promjenama u živoj i neživoj prirodi.

Prepoznaje određena ponašanja u biljnom i životinjskom svijetu kao cikličke pojave	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „Prepoznaje određena ponašanja u biljnom i životinjskom svijetu kao cikličke pojave“ po zadanim elementima.	Uz pomoć zapaža promjene u biljnom i životinjskom svijetu u neposrednom okolišu tijekom izmjene godišnjih doba te dana i noći.	Reproducira primjere cikličkih pojava u biljnom i životinjskom svijetu iz neposrednog okoliša pri čemu ih uz pomoć povezuje s odgovarajućim godišnjim dobom i/ili dobom dana.	Zapaža da se određena ponašanja u biljnom i životinjskom svijetu ponavljaju u pravilnim vremenski razmacima i da su karakteristična za određeno godišnje doba ili doba dana.	Opisuje izmjenu godišnjih doba te dana i noći kao pojave koje se odvijaju ciklički samostalno zapažajući njihovu povezanost i utjecaj na ponašanja živih bića.

C. ENERGIJA

ISHOD: PRI OŠ C.1.1. Učenik opisuje važnost energije u svakodnevnom životu i moguće opasnosti njezina korištenja na temelju opažanja.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Opisuje Sunce kao izvor energije	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „Opisuje Sunce kao izvor energije“ po zadanim elementima.	Zapaža svojim osjetilima da od Sunca dobivamo svjetlost i toplinu.	Navodi Sunce kao izvor svjetlosti i topline. Uz pomoć provodi istraživanja o njihovu utjecaju na živu i neživu prirodu.	Opisuje Sunce kao izvor svjetlosti i topline potrebnih za život na Zemlji. Uz poneke dodatne upute provodi istraživanja o utjecaju energije Sunca na živu i neživu prirodu.	Energiju Sunca povezuje s toplinom i svjetlosti koja dopire do Zemlje te samostalno ukazuje na njihovu važnost za život.
Prepoznaje hranu kao izvor energije za živa bića	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „Prepoznaje hranu kao izvor energije za živa bića“ po zadanim elementima.	Prepoznaje da bez hrane živa bića ne mogu živjeti.	Uz pomoć navodi važnost hrane za svoj život i život drugih živih bića.	Opisuje hranu kao izvor energije za rast, razvoj i aktivnost živih bića.	Hranu kao izvor energije povezuje s preživljavanjem živih bića.
Opisuje važnost električne energije za svakodnevni život	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „Opisuje važnost električne energije za svakodnevni život“ po zadanim elementima.	Navodi uređaje u neposrednom okolišu koji za rad trebaju električnu energiju.	Prepoznaje različite uređaje iz svakodnevnog života i njihovu svrhu te uz pomoć opaža što ih pokreće.	Opisuje različite uređaje iz svakodnevnog života i navodi njihovu svrhu te uglavnom samostalno objašnjava što ih pokreće.	Opisuje na temelju vlastitih iskustava važnost električne energije u svakodnevnome životu te samostalno opaža što pokreće pojedini kućanski uređaj.

Opisuje opasnosti koje se mogu pojaviti pri uporabi kućanskih i ostalih uređaja	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „<i>Opisuje opasnosti koje se mogu pojaviti pri uporabi kućanskih i ostalih uređaja</i>“ po zadanim elementima.	Prepoznaje opasnosti koje se mogu pojaviti pri uporabi kućanskih i ostalih uređaja. Treba poticaj za razvijanje navike isključivanja uređaja kad se ne koristi njima, čišćenju i čuvanju uređaja. Ne prepoznaje štetnosti dugotrajne i nepravilne upotrebe tehnologije.	Razlikuje opasnosti koje se mogu pojaviti pri uporabi pojedinih kućanskih uređaja. Razvija navike isključivanja uređaja kad se ne koristi njima, čišćenja i čuvanja uređaja. Prepoznaje štetnosti dugotrajne i nepravilne upotrebe tehnologije.	Opisuje opasnosti koje se mogu pojaviti pri nepravilnoj uporabi kućanskih uređaja. Ima navike isključivanja uređaja kad se ne koristi njima, čišćenja i čuvanja uređaja. Prepoznaje štetnosti dugotrajne i nepravilne upotrebe tehnologije.	Opisuje na temelju vlastitih iskustava važnost energije u svakodnevnome životu te objašnjava opasnosti koje se mogu javiti pri nepravilnoj uporabi uređaja i kako ih izbjeći. Ima navike isključivanja uređaja kad se ne koristi njima, čišćenja i čuvanja uređaja. Prepoznaje štetnosti dugotrajne i nepravilne upotrebe tehnologije.
Navodi mjere opreza tijekom rukovanja kućanskim i ostalim uređajima	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „<i>Navodi mjere opreza tijekom rukovanja kućanskim i ostalim uređajima</i>“ po zadanim elementima.	Imenuje mjere opreza tijekom rukovanja kućanskim i ostalim uređajima. Ne prepoznaje što treba napraviti u slučaju uočene opasnosti.	Uglavnom zapaža moguće opasnosti pri rukovanju kućanskim i ostalim uređajima u neposrednom okolišu. Uz pomoć opisuje kako treba reagirati u slučaju opasnosti.	Zapaža moguće opasnosti pri rukovanju kućanskim i ostalim uređajima. Navodi mjere opreza i načine na koje se mogu opasnosti ukloniti uz poneki poticaj pri objašnjavanju.	Opisuje na temelju vlastitih iskustava sigurno rukovanje i postupke u slučaju opasnosti koje se mogu javiti pri uporabi kućanskih i ostalih uređaja te objašnjava kako reagirati pri pojavi opasnosti.

NASTAVNI PREDMET: DRUŠTVO I ZAJEDNICA

Kurikulum nastavnoga predmeta Društvo i zajednica obuhvaća koncepte:

- *Društvo i zajednica u prostoru (oznaka A),*
- *Društvo i zajednica u vremenu (oznaka B),*
- *Pojedinac u društvu i zajednici (oznaka C)*

U nastavnome predmetu Društvo i zajednica dva su elementa vrednovanja:

- *odnosi i promjene u prostoru i vremenu*
- *razvijenost vještina.*

Vrednovanje u nastavnome predmetu Društvo i zajednica provodi se kroz:

- razgovor, pitanja i odgovori (usmeni odgovori)
- rješavanje zadataka pisane provjere znanja
- rješavanje problemskih zadataka
- tumačenje grafičkih organizatora znanja i/ili tablično/grafički prikazanih rezultata istraživanja
- izvedba istraživanja prema pisanom protokolu
- obrazloženje izvedenog promatranja ili istraživanja
- izrada izvješća o provedenom promatranju/istraživanju prema unaprijed utvrđenim kriterijima
- izrada crteža, vremenskih lenti, modela, konceptualnih i/ili umnih mapa, križaljki, pitalica, rebusa, kvizova, stripova, infografika prema unaprijed utvrđenim kriterijima

Tekst u kurzivu je u cijelosti preuzet iz Kurikuluma za Društvo i zajednicu.

A. DRUŠTVO I ZAJEDNICA U PROSTORU

ISHOD: DIZ OŠ A.1.1. Učenik uspoređuje različite zajednice: dom, školu i mjesto.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Navodi članove uže i šire obitelji i djelatnike škole te njihove uloge u obitelji i školi	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>Navodi članove uže i šire obitelji i djelatnike škole te njihove uloge u obitelji i školi</i> “ po zadanim elementima.	Prepoznaje članove uže i šire obitelji te neke djelatnike škole. Nesiguran je u prepoznavanju njihovih uloga u obitelji i školi.	Imenuje članove uže i šire obitelji te većinu djelatnika škole. Uz pomoć navodi njihove uloge u obitelji i školi.	Na primjerima iz svakodnevnog okružja navodi članove uže i šire obitelji te djelatnike u školi te ih uglavnom ispravno povezuje s njihovim ulogama u obitelji i školi.	Na primjerima iz svakodnevnog okružja opisuje članove uže i šire obitelji te djelatnike u školi ispravno ih povezujući s njihovim ulogama u obitelji i školi.
Opisuje organizaciju doma, škole i mjesta	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>Opisuje organizaciju doma, škole i mjesta</i> “ po zadanim elementima.	Prema primjeru i uputama nabraja dijelove organizacije doma, škole i mjesta. Uz pomoć navodi sličnosti i razlike u organizaciji doma i škole.	Na primjerima iz svakodnevnog okružja imenuje prostorije svoga doma (kuće ili stana) i škole. Opaža sličnosti i razlike u organizaciji doma, škole i mjesta te ih opisuje uz manju pomoć.	Razlikuje organizaciju doma, škole te javnih i drugih površina u svome mjestu. Opisuje sličnosti i razlike u organizaciji doma, škole i mjesta uz povremeno usmjeravanje.	Samostalno opisuje organizaciju različitih prostora na primjerima iz okružja te ih uspoređuje navodeći neke prednosti i nedostatke.
Navodi obilježja uređenog prostora doma, škole i mjesta prema namjeni	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>Navodi obilježja uređenog prostora doma, škole i mjesta prema namjeni</i> “ po zadanim elementima.	Navodi ime svoje škole i prostorije u školi koje posjećuje. Teže prepoznaje obilježja uređenog prostora doma, škole i mjesta prema namjeni.	Navodi ime svoje škole i osnovne prostorije u školi. Prepoznaje obilježja uređenog prostora doma, škole ili mjesta prema uobičajenim predmetima u njima ili njihovom drugom uređenju.	Na primjerima iz svakodnevnog okružja prepoznaje obilježja uređenih prostora i povezuje ih s njihovom namjenom i osobama koje su najčešće u njima.	Samostalno navodi ime svoje škole. Detaljno opisuje obilježja uređenih prostora u svom okružju prema namjeni povezujući ih s odgovarajućim osobama i njihovim aktivnostima.

ISHOD: DIZ OŠ A.1.2. Učenik opisuje utjecaj promjene položaja na odnose u prostoru.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Opisuje postupke sigurnog kretanja na	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda	Zapaža organizaciju prometa, ali još uvijek	Zapaža organizaciju prometa (promet,	Uglavnom se samostalno i sigurno	Opisuje i pravovremeno primjenjuje bez dodatnih

putu od kuće do škole i u mjestu	„Opisuje postupke sigurnog kretanja na putu od kuće do škole i u mjestu“ po zadanim elementima.	se ne snalazi sigurno u prometu u neposrednome okružju doma i škole, a primjereno njegovoj dobi (pješač, pješački prijelaz, kolnik, nogostup) te ga je potrebno kontrolirati u prometu.	prometnica, pješaci, vozači, prometni znakovi). Uz pomoć primjenjuje postupke sigurnog kretanja na putu od kuće do škole i u mjestu. prometna pravila kojih se treba pridržavati potrebno svakodnevno ponavljati kako ih ne bi svaki put prepoznavao, ili poštivao uz pomoć, nego se samostalno snalazio.	kreće u poznatom prostoru (put od škole do kuće ili promet oko škole) prema unaprijed pokazanim postupcima i dogovorenim pravilima.	uputa dogovorene postupke sigurnog kretanja u prometu, kako u poznatom i bliskom okružju (put od kuće do škole), tako i u manje poznatom prostoru.
Opisuje vlastiti položaj, položaj drugih osoba i predmeta u prostorima poznatog okružja	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „Opisuje vlastiti položaj, položaj drugih osoba i predmeta u prostorima poznatog okružja“ po zadanim elementima.	Istražuje vlastiti položaj i položaj druge osobe/predmeta u učionici, ali ga određuje isključivo prema sebi i prostoru u kojoj se nalazi, ne predviđa položaje izvan prostorije i prema zamišljanju.	Istražuje vlastiti položaj, položaj druge osobe i položaj predmeta u prostornim odnosima u učionici i izvan učionice uz smjernice i upute.	Istražuje vlastiti položaj, položaj druge osobe i položaj predmeta u prostornim odnosima u učionici i izvan učionice.	Smješta sebe/predmete u određene položaje u prostoru ili izvan u položaje i zorno i prema zamišljanju.
Primjenjuje u svakodnevnim situacijama odnose: gore – dolje, naprijed – natrag, ispred – iza, lijevo – desno, unutar – izvan, ispod – iznad	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „Primjenjuje u svakodnevnim situacijama odnose: gore – dolje, naprijed – natrag, ispred – iza, lijevo – desno, unutar – izvan, ispod – iznad“ po zadanim elementima.	Prepoznaje odnose: gore-dolje, naprijed-natrag, ispred-iza, lijevo-desno, unutar-izvan, ispod-iznad u svom okruženju.	Razlikuje odnose: gore-dolje, naprijed-natrag, ispred-iza, lijevo-desno, unutar-izvan, ispod-iznad pri određivanju vlastitog položaja ili položaja nekog predmeta u svom okruženju ili na slici.	Primjenjuje odnose: gore-dolje, naprijed-natrag, ispred-iza, lijevo-desno, unutar-izvan, ispod-iznad za opisivanje vlastitog položaja ili položaja nekog predmeta u okruženju ili na slici.	Određuje vlastiti položaj ili položaj drugih osoba ili predmeta prema zadanim prostornim odrednicama. Samostalno primjenjuje i zaključuje o odnosima gore-dolje, naprijed-natrag, ispred-iza, lijevo-desno, unutar-izvan, ispod-iznad.

Objašnjava promjenjivost prostornih odnosa ovisno o promjeni svojeg položaja	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „Objašnjava promjenjivost prostornih odnosa ovisno o promjeni svojeg položaja“ po zadanim elementima.	Uz upute prepoznaje promjenjivost prostornih odnosa mijenjajući položaje u prostoru.	Razlikuje i djelomično zapaža promjenjivost prostornih odnosa mijenjajući položaje u prostoru.	Zapaža promjenjivost prostornih odnosa ovisno o promjeni položaja.	Samostalno otkriva promjenjivost prostornih odnosa mijenjajući ili zamišljajući mijenjanje položaja u prostoru.

B. DRUŠTVO I ZAJEDNICA U VREMENU

ISHOD: DIZ OŠ B.1.1. Učenik opisuje organiziranost vremena u svakodnevnom životu.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Navodi doba dana, dane u tjednu i godišnja doba	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „Navodi doba dana, dane u tjednu i godišnja doba“ po zadanim elementima.	Uz učiteljevu pomoć ili pomoću modela navodi doba dana, imenuje dane u tjednu i godišnja doba. Zapaža organiziranost vremena u jednostavnim zadacima uz predložak.	Razlikuje doba dana, imenuje dane u tjednu i godišnja doba uz manju pomoć. Zapaža organiziranost vremena na osobnom iskustvu i uz navođenje primjera.	Imenuje doba dana, dane u tjednu i godišnja doba opazajući organiziranost vremena bilo na vlastitom iskustvu ili primjeru iz neposrednog okružja.	Samostalno, točno i različitim smjerom navodi doba dana, nabraja dane u tjednu i godišnja doba opazajući organiziranost vremena. Samostalno na lenti vremena prikazuje i smješta događaje u odgovarajuće doba dana, dane u tjednu i godišnja doba.
Reda pravilno dane u tjednu	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „Reda pravilno dane u tjednu“ po zadanim elementima.	Reproducira redosljedno dane u tjednu.	Nabraja redosljedno dane u tjednu te ih uz manju pomoć temeljem opisa smješta na lenti vremena.	Reda pravilno dane u tjednu neovisno o početnom danu.	Samostalno, točno i različitim smjerom navodi dane u tjednu. Pri rješavanju složenijih zadataka uspješno određuje poredak dana u tjednu u ovisnosti o zadanoj situaciji.
Određuje odnos jučer-danas-sutra	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „Određuje odnos jučer-danas-sutra“ po zadanim elementima.	Djelomično ili uz pomoć određuje izmjenu jučer-danas-sutra, njihovu promjenjivost navodi tek nakon zadanog riješenog primjera.	Određuje odnos jučer-danas-sutra prema uputama ili zadanom primjeru iz svakodnevnog života	Određuje odnos jučer-danas-sutra na primjerima iz svakodnevnoga života i opisuje njihovu promjenjivost.	Pretpostavlja prema osobnom primjeru, ali i prema iskustvima drugih ljudi o odnosu jučer-danas-sutra te

			te na taj način i opisuje njihovu promjenjivost.		rašćlanjuje i zaključuje o njihovoj promjenjivosti.
Povezuje doba dana s vlastitim i obiteljskim obvezama i aktivnostima	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>Povezuje doba dana s vlastitim i obiteljskim obvezama i aktivnostima</i> “ po zadanim elementima.	Razlikuje svijetli dio dana (dan) i tamni dio dana (noć). Povezuje neke aktivnosti s dobom dana, ali samostalno ne zaključuje o izmjeni i vremenskim odrednicama pojedine aktivnosti.	Razlikuje svijetli dio dana (dan) i tamni dio dana (noć) te uz dodatne upute povezuje doba dana s vlastitim i obiteljskim obvezama i aktivnostima.	Razlikuje svijetli dio dana (dan) i tamni dio dana (noć) te doba dana povezuje s vlastitim i obiteljskim obvezama i aktivnostima.	Primjenjuje i račćlanjuje vlastite i obiteljske obveze i aktivnosti te samostalno i toćno uspoređuje izmjenu dana i noći s aktivnostima koje se izvode u nekom od doba dana.

ISHOD: DIZ OŠ B.1.2. Ućenik primjenjuje vremenski slijed u svakodnevnom životu.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIĆAN
Povezuje slijed svojih obveza, aktivnosti i događaja s dijelovima dana, danima u tjednu i godišnjim dobima	Ućenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>Povezuje slijed svojih obveza, aktivnosti i događaja s dijelovima dana, danima u tjednu i godišnjim dobima</i> “ po zadanim elementima.	Isključivo uz dodatne upute i pojednostavljenja reda svoje obveze, aktivnosti i događaja na crtežu vremenskog slijeda dana, tjedna i godišnjih doba.	Ućenik prikazuje svoje obveze, aktivnosti i događaje na crtežu vremenskog slijeda prema unaprijed određenim smjernicama / predlošku i jednostavnim uputama.	Opisuje primjere vremenskog slijeda svojih ili tuđih obveza, aktivnosti i događaja u odnosu na doba dana, dane u tjednu i godišnja doba prema zadanim smjernicama.	Samostalno upotrebljava vremensku crtu ili druge prikaze vremenskoga slijeda (IKT aplikacije, zadane ili samostalno kreirane-prilagođene, umne mape, karte znanja i slično), za planiranje ili praćenje vlastitih aktivnosti u danu i/ili tjednu. Opisuje i prikazuje promjene i odnose dana i noći, dana u tjednu i godišnjih doba te ih povezuje s aktivnostima u životu bez dodatnih uputa.
Prepoznaje uzroke i posljedice događaja u svakodnevnom životu	Ućenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>Prepoznaje uzroke i posljedice događaja u svakodnevnom životu</i> “ po zadanim elementima.	Teško prepoznaje uzroke i posljedice događaja u svakodnevnom životu. Treba kontinuiranu pomoć u planiranju i	Zapaža ovisnost posljedica i uzroka razlićitih događaja u svom okrućžu, no pri planiranju vlastitog vremena i praćenju	Zapaža uzroćno-posljedićnu povezanost događaja i provedenih aktivnosti te uz manje usmjeravanje planira vlastite aktivnosti i prati njihovu provedbu.	Vremenskim slijedom prati, prepoznaje i opisuje slijed svojih aktivnosti i prilagođava ih izmjeni doba dana, dana u tjednu i godišnjih

		izvršavanju vlastitih obveza.	provedbe planiranih aktivnosti treba pomoć.		doba te pojašnjava zašto to čini.
Prikazuje vremenski slijed crtežom	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „Prikazuje vremenski slijed crtežom“ po zadanim elementima.	Vremenski slijed obveza ili drugih događaja prikazuje uz pomoć ili prema unaprijed pripremljenom cjelovitom slijedu događaja i aktivnosti/predlošku kojeg učenik dopunjava odabirom slika.	Vremenski slijed obveza ili drugih događaja prikazuje uz manju pomoć ili prema unaprijed pripremljenom slijedu događaja i aktivnosti/predlošku na temelju kojeg učenik izrađuje svoj crtež ili ga dopunjava.	Vremenski slijed obveza ili drugih događaja prikazuje odgovarajućim crtežom prema unaprijed danim smjernicama.	Samostalno kreira i izrađuje prikaz vremenskog slijeda događanja ili vlastitih aktivnosti.

C. POJEDINAC U DRUŠTVU I ZAJEDNICI

ISHOD: DIZ OŠ C.1.1. Učenik opisuje odnos prema sebi i drugim članovima zajednica kojima pripada.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Opisuje vrijednost i posebnost sebe i svakog člana zajednice	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „Opisuje vrijednost i posebnost sebe i svakog člana zajednice“ po zadanim elementima.	Prepoznaje svoju vrijednost i posebnost kao i vrijednosti i posebnost drugih osoba i zajednica kojima pripada.	Razlikuje svoju ulogu i posebnost, kao i ulogu i posebnost drugih i zajednice kojoj pripada.	Otkriva svoju ulogu u zajednici i povezanost s ostalim članovima s kojima je povezan događajima, interesima, vrijednostima.	Aktivno opisuje svoju ulogu i posebnost, kao i ulogu i posebnost drugih i zajednice kojoj pripada (razred, škola, obitelj, interesna skupina-klub/društvo).
Opisuje svoj odnos i povezanost s drugim članovima zajednica	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „Opisuje svoj odnos i povezanost s drugim članovima zajednica“ po zadanim elementima.	Zapaža razlike u ponašanju i odnošenju jednih prema drugima u obitelji, razrednoj zajednici, školi...	Prepoznaje svoj odnos s drugim članovima zajednica te povezanost s drugima u obitelji, razrednoj zajednici, školi, klubu i drugdje gdje pripada.	Uz poneku smjernicu zaključuje o svojem odnosu i povezanosti s drugim članovima zajednice na temelju vlastitog ponašanja i ponašanja drugih članova zajednice.	Opisuje svoj odnos i povezanost s drugim članovima različitih zajednica kojima pripada i zaključuje o utjecaju pojedinca i zajednice na njegovu osobnost i ponašanje (ponašanje u interesnoj grupi, razredu/pravila i slično).

ISHOD: DIZ OŠ C.1.2. Učenik uspoređuje pravila, prava i dužnosti u domu, školi i mjestu.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Prepoznaje svoja prava i prava drugih članova zajednica	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>Prepoznaje svoja prava i prava drugih članova zajednica</i> “ po zadanim elementima.	Prepoznaje osnovna ljudska prava i prava djece, ali ne sudjeluje u razgovoru o njima. Opaža da i drugi članovi zajednica imaju ista prava.	Navodi neka ljudska prava i prava djece i razgovara o njima uz upute i dogovoreni plan razgovora. Opaža i uglavnom uvažava prava drugih članova zajednica.	Uz manje smjernice opisuje na primjerima iz okoline ljudska prava i prava djece te razgovara o pravima koje ima. Opaža i uvažava prava drugih članova zajednica.	Opisuje utjecaj različitih prava na pojedinca i zajednicu. Uvažava prava drugih članova zajednica.
Navodi pravila u odnosima s drugim članovima zajednica u domu, školi i mjestu	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>Navodi pravila u odnosima s drugim članovima zajednica u domu, školi i mjestu</i> “ po zadanim elementima.	Prepoznaje osnovna pravila, pristojnog ophođenja (pozdravljanje, ispričavanje, iskazivanje zahvale i zamolbe), prometna pravila te ih tek uz poticaj primjenjuje u domu, školi i mjestu.	Navodi osnovna pravila u odnosima s drugim članovima zajednica te ih većinu vremena koristi u ophođenju s drugima u domu, školi i mjestu.	Primjenjuje pravila pristojnog ophođenja i/ili prometna pravila u odnosima s drugim članovima zajednica u domu, školi i mjestu.	Objašnjava važnost poštivanja pravila u odnosima s drugim članovima zajednica u domu, školi i mjestu.
Izvršava dužnosti kao član obitelji, razredne zajednice i škole	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>Izvršava dužnosti kao član obitelji, razredne zajednice i škole</i> “ po zadanim elementima.	Prepoznaje prava i dužnosti u zajednici u kojoj se trenutno nalazi, ali dužnosti teže poima i preuzima.	Razlikuje prava i dužnosti, ali dužnosti i obveze izvršava uz stalan poticaj.	Razlikuje prava i dužnosti te izvršava svoje dužnosti kao član obitelji, razredne zajednice i škole uz poneka manja odstupanja.	Razlikuje prava od dužnosti te iste i obavlja uvažavajući važnost pravovremenog izvršavanja obveza s obzirom na prava.
Prepoznaje posljedice nepoštivanja pravila u razrednoj zajednici, školi i mjestu	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „ <i>Prepoznaje posljedice nepoštivanja pravila u razrednoj zajednici, školi i mjestu</i> “ po zadanim elementima.	Prepoznaje pravila, izvršava dužnosti te poznaje posljedice za njihovo nepoštivanje u razrednoj zajednici, školi i mjestu.	Razlikuje pravila, izvršava dužnosti te poznaje posljedice za njihovo nepoštivanje u razrednoj zajednici, školi i mjestu.	Primjenjuje pravila, izvršava dužnosti te poznaje i uvažava posljedice za njihovo nepoštivanje u razrednoj zajednici, školi i mjestu.	Primjenjuje pravila i savjesno izvršava svoje dužnosti samoinicijativno, svjestan posljedica nepoštivanja pravila kako u razrednoj zajednici, tako u školi i izvan nje.

Preuzima odgovornost za svoje postupke	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „Preuzima odgovornost za svoje postupke“ po zadanim elementima.	Ponekad oscilira u odgovornom ponašanju prema svome zdravlju i brizi za okoliš i brizi za druge članove zajednica kojima pripada, ali na poticaj većinom pozitivno reagira. Ne prihvaća osobnu odgovornost za svoje postupke u svrhu smanjenja rizika od ugroze osobne sigurnosti.	Razlikuje odgovorno ponašanje od neodgovornoga u domu, školi, javnim mjestima, prometu, te se ponaša u skladu s dogovorenim pravilima uz povremeni poticaj. Potreban je poticaj za razumijevanje osobne odgovornosti u svrhu smanjenja rizika od ugroze osobne sigurnosti.	Odgovorno se ponaša u domu, školi, na javnim mjestima i u prometu prema svome zdravlju i okolišu te brine o čistoći okoliša. Opisuje važnost osobne odgovornosti za svoje postupke u svrhu smanjenja rizika od ugroze osobne sigurnosti.	Ponaša se odgovorno, u domu, školi, javnim mjestima, prometu, prema svome zdravlju i okolišu te svojim ponašanjem služi za primjer ostalima. Preuzima odgovornost za svoje postupke u svrhu smanjenja rizika od ugroze osobne sigurnosti.
Prepoznaje pravila u korištenju broja 112	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „Prepoznaje pravila u korištenju broja 112“ po zadanim elementima.	Potrebno ga je poticati na svjesnu i odgovornu uporabu telefonskih brojeva žurnih službi.	Većinom se uz poticaj i po potrebi koristi, svjesno i odgovorno, telefonskim brojem 112.	Poznaje pravila korištenja telefonskog broja 112 te ista primjenjuje ovisno o situaciji vlastite ili tuđe ugroze.	Koristi se, svjesno i odgovorno, telefonskim brojem 112 isključivo u svrhu očuvanja osobne sigurnosti i sigurnosti članova zajednica kojima pripada.

NASTAVNI PREDMET: PRAKTIČNE VJEŠTINE

U predmetnom kurikulumu Praktične vještine naglasak je na razvoju niza životnih vještina koje će učenici stjecati kroz iskustvo i snalaženjem u konkretnim situacijama iz njihova okružja. Cjelovitim sagledavanjem praktičnih vještina u osnovnoškolskom obrazovanju omogućuje se razvoj učenika u odgovornog mladog građanina koji će u budućnosti moći kritički sagledavati svoje uže i šire tehničko okružje i biti spremniji za više načina osobne uključenosti, aktivnog djelovanja i donošenja odluka. U nastavnom predmetu Praktične vještine omogućit će se učeniku da dosegne što veći stupanj samostalnosti, razvoja motorike i sigurnog rukovanja priborom, alatima i uređajima pri izradi tvorevina te usvajanje sustava vrijednosti djelovanja i rada u skladu s razvojnim osobitostima.

Predmetni kurikulum Praktične vještine (oznaka PV) obuhvaća domene:

- Stvori i djeluj (oznaka A)
- Tehnika oko nas (oznaka B)
- Kvaliteta života (oznaka C)

U nastavnome predmetu Praktične vještine dva su elementa vrednovanja:

- praktičan rad i stvaralaštvo
- primjena vještina

Sastavnica praktičan rad i stvaralaštvo obuhvaća rukovanje materijalima, priborom, alatima i uređajima (preciznost, urednost, točnost), dovršenost tvorevine, ostvarenje ideje u formi, materijalu i mediju (stvaranje skice ili plana, originalnost).

Sastavnica primjena vještina obuhvaća osobne i socijalne vještine, komunikacijske vještine, prezentacijske vještine, poduzetničke vještine, suradništvo, donošenje odluka, odgovornost, samostalnost, rukovanje priborom, alatima i uređajima na siguran način, rješavanje problema, kritički osvrt.

Ishodi iz domene C. Kvaliteta života, PV OŠ C.1.1., PV OŠ C.2.1., PV OŠ C.3.1. i PV OŠ C.4.1., vrednuju se samo formativno, vrednovanjem za učenje i vrednovanjem kao učenje, bez brojčanih ocjena. Prilikom formativnog vrednovanja navedenih ishoda naglasak je na praćenju aktivnog sudjelovanja, osobne odgovornosti i samostalnosti učenika.

Vrednovanje u nastavnom predmetu Praktične vještine treba biti učestalo, različito i redovito tijekom nastavne godine. Cilj vrednovanja nije samo ocjena, već praćenje napredovanja učenika, njegova individualnoga razvoja te usmjeravanje i poticanje učenika kako bi postigao najvišu razinu vještina u skladu sa sposobnostima. Učenik se aktivno uključuje u proces vrednovanja od samoga početka te primjenjuje kriterije za vrednovanje izrađenih tvorevina, stvaralačkoga procesa, osobnih i socijalnih vještina tijekom rada i analize rezultata rada.

Postignuća učenika mogu se opisivati kvalitativnim opisnicima pri čijem se sastavljanju mogu koristiti sljedeći stupnjevi u odnosu na odgojno-obrazovne ishode u kurikulumu:

- iznimno usvojeni odgojno-obrazovni ishodi za taj razred
- usvojeni odgojno-obrazovni ishodi za taj razred
- potrebna podrška u usvajanju odgojno-obrazovnih ishoda za taj razred u kurikulumu.

Postignuća učenika vrednuju se brožčanom ocjenom. Pritom se zadržava ljestvica školskih ocjena od pet stupnjeva. Zaključna ocjena izriče se brojkom i riječju (nedovoljan – 1, dovoljan – 2, dobar – 3, vrlo dobar – 4, odličan – 5) i ne mora biti jednaka aritmetičkoj sredini pojedinačnih ocjena, osobito ako je učenik pokazao napredak u drugom polugodištu, već se temelji na profesionalnoj prosudbi i odluci učitelja. U zaključnoj ocjeni jednak udio čine ocjene iz oba elementa vrednovanja (praktičan rad i stvaralaštvo te primjena vještina), ali i povratne informacije iz formativnog praćenja učenika.

A. STVORI I DJELUJ**ISHOD: PV OŠ A.1.1. Učenik izrađuje tvorevinu prema uputama koristeći različite materijale, pribor i alat za rad.**

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
<i>Priprema radno mjesto prema uputama, koristi pribor i alat za rad na pravilan i siguran način, izvodi radnju prateći pokazane operacije rukovanja različitim materijalima, alatima i priborom za rad, izrađuje jednostavnu tvorevinu prema zadanim uputama, opisuje postupak izrade jednostavne tvorevine.</i>	Učenik ne ostvaruje nijednu sastavnicu navedenu u razradi ishoda.	Učenik djelomično ostvaruje sastavnice navedene u razradi ishoda.	<i>Učenik izrađuje jednostavnu tvorevinu prema zadanim uputama prateći pokazane operacije rukovanja različitim materijalima, alatima i priborom za rad.</i>	Učenik uglavnom samostalno izrađuje jednostavnu tvorevinu prema zadanim uputama prateći pokazane operacije rukovanja različitim materijalima, alatima i priborom za rad.	Samostalno izrađuje jednostavnu tvorevinu prema zadanim uputama prateći pokazane operacije rukovanja različitim materijalima, alatima i priborom za rad.

ISHOD: PV OŠ A.1.2. Učenik izrađuje umjetničku tvorevinu prema ponuđenoj ideji i vlastitom dizajnu koristeći različite materijale, pribor i alat za rad.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
<i>Priprema radno mjesto prema uputama, koristi pribor i alat za rad na pravilan i siguran način, dizajnira umjetničku tvorevinu prema ponuđenoj ideji koristeći različite materijale, pribor, alate i tehnike za rad, opisuje uradak i njegovu estetsku vrijednost.</i>	Učenik ne ostvaruje nijednu sastavnicu navedenu u razradi ishoda.	Učenik djelomično ostvaruje sastavnice navedene u razradi ishoda.	<i>Učenik dizajnira umjetničku tvorevinu prema ponuđenoj ideji koristeći zadane materijale, pribor, alate i tehnike za rad.</i>	Učenik uglavnom samostalno dizajnira umjetničku tvorevinu prema ponuđenoj ideji koristeći zadane materijale, pribor, alate i tehnike za rad.	Samostalno dizajnira umjetničku tvorevinu prema ponuđenoj ideji koristeći zadane materijale, pribor, alate i tehnike za rad.

ISHOD: PV OŠ A.1.3. Učenik primjenjuje poduzetnički pristup upravljajući izrađenim i drugima tvorevinama.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
<i>Izrađuje jednostavan promidžbeni materijal u tiskanom ili digitalnom obliku za izrađene i druge tvorevine; predstavlja</i>	Učenik ne ostvaruje nijednu sastavnicu	Učenik djelomično ostvaruje sastavnice	<i>Učenik predstavlja jednostavan promidžbeni</i>	Učenik uglavnom samostalno predstavlja	Samostalno predstavlja jednostavan

<i>jednostavan promidžbeni materijal u tiskanom ili digitalnom obliku za izrađene i druge tvorevine; priprema događanje za predstavljanje tvorevina u razredu; predstavlja tvorevine s pomoću izrađenog promidžbenog materijala u razredu</i>	navedenu u razradi ishoda.	navedene u razradi ishoda.	<i>materijal za predstavljanje izrađene tvorevine.</i>	<i>jednostavan promidžbeni materijal za predstavljanje izrađene tvorevine.</i>	<i>promidžbeni materijal za predstavljanje izrađene tvorevine.</i>

B. TEHNIKA OKO NAS**ISHOD: PV OŠ B.1.1. Učenik razlikuje pribor, alate i uređaje u okružju.**

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
<i>Imenuje pribor, alate i uređaje u okružju; opisuje primjenu pribora, alata i uređaja u okružju; razvrstava pribor, alate i uređaje iz okružja prema namjeni.</i>	Učenik ne ostvaruje nijednu sastavnicu navedenu u razradi ishoda.	Učenik djelomično ostvaruje sastavnice navedene u razradi ishoda.	Učenik razvrstava pribor, alate i uređaje iz okružja prema namjeni.	Učenik uglavnom samostalno imenuje pribor, alate i uređaje u okružju; opisuje primjenu pribora, alata i uređaja u okružju; razvrstava pribor, alate i uređaje iz okružja prema namjeni.	Samostalno imenuje pribor, alate i uređaje u okružju; opisuje primjenu pribora, alata i uređaja u okružju; razvrstava pribor, alate i uređaje iz okružja prema namjeni..

ISHOD: PV OŠ B.1.2. Učenik koristi pribor, alate i uređaje u okružju na siguran način.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
<i>Koristi pribor, alate i uređaje u okružju na siguran način; primjenjuje mjere opreza i zaštite pri uporabi pribora, alata i uređaja u okružju; razlikuje moguće opasnosti uporabe pribora, alata i uređaja u okružju.</i>	Učenik ne ostvaruje nijednu sastavnicu navedenu u razradi ishoda.	Učenik djelomično ostvaruje sastavnice navedene u razradi ishoda.	Učenik primjenjuje mjere opreza i zaštite od mogućih opasnosti tijekom korištenja pribora alata i uređaja u okružju.	Učenik uglavnom samostalno primjenjuje mjere opreza i zaštite od mogućih opasnosti tijekom korištenja pribora alata i uređaja u okružju.	Samostalno primjenjuje mjere opreza i zaštite od mogućih opasnosti tijekom korištenja pribora alata i uređaja u okružju.

C. KVALITETA ŽIVOTA

ISHOD: PV OŠ C.1.1. Učenik primjenjuje osnovne vještine brige o sebi.

RAZRADA ISHODA

Provodi osobnu higijenu; izvršava postupke odijevanja i obuvanja; organizira osobne stvari; priprema jednostavni zdravi obrok; primjenjuje pravilno držanje tijela u različitim situacijama.

ISHOD: PV OŠ C.1.2. Učenik demonstrira pravilno kretanje sudionika u prometu u različitim jednostavnim situacijama.

RAZRADA ISHODA

Opisuje organizaciju prometa u užem okružju; razlikuje osnovne sudionike u prometu; navodi osnovnu prometnu regulaciju; demonstrira siguran način kretanja sudionika u prometu.

Učenik demonstrira siguran način kretanja sudionika u prometu u simulacijama jednostavnih prometnih situacija.

ISHOD: PV OŠ C.1.3. Učenik povezuje ulogu novca sa zadovoljavanjem osobnih potreba.

RAZRADA ISHODA

Objašnjava da novcem zadovoljava neke svoje potrebe; razlikuje novčanice i kovanice prema vrijednosti; razlikuje zaradu od potrošnje; izrađuje plan osobne potrošnje.

Učenik koristi novac u različitim apoenima povezujući njegovu vrijednost sa zadovoljavanjem osobnih potreba.